L'enseignement du français a l'IFB.

Nelly Porta

Institut Français de Bratislava, Directrice du Service des cours

Si le français reste en troisieme position des langues étrangeres étudiées, derriere l'anglais et l'allemand, l'intéret pour son apprentissage se développe de façon significative.

7 RAISONS D'APPRENDRE LE FRANÇAIS:

- Parler avec 181 millions de francophones et 82, 5 millions d'apprenants dans le monde
- Etudier en France et mieux comprendre les autres et leur culture
- Enrichir son vocabulaire en norvégien et en anglais
- Faciliter ses voyages au Canada, aux Caraibes, en Europe et en Afrique
- Ouvrir une porte sur l'art, la musique, la danse, la mode, la littérature, la cuisine, le cinéma et le sport.
- Multiplier ses chances professionnelles.
- Utiliser le français dans les organisations internationales.

- **Pouvez vous nous présenter l´Institut français de Bratislava?**

Créé en 1991, l'Institut Français est un établissement publique rattaché au service de coopération de l'Ambassade de France. C'est un lieu d'exposition, de documentation sur la France contemporaine , de rencontre et d'échanges, de diffusion de la langue et de la culture françaises. Comme tous les centres culturels français du monde l'Institut Français de Bratislava est organisé autour de trois missions :

- un centre de ressources : bibliotheque, médiatheque
- un service de coopération culturel
- un centre de langues : le service des cours dont la vocation est d'organiser et d'animer des cours de français langue générale et français sur objectifs professionnel.

- **Sur quoi faut-il se concentrer quand on veut choisir une institution qui organise des cours de langue ?**

Plusieurs criteres sont a prendre en compte.

1/ Il est important de connaître le nombre d'étudiants par groupe. En effet, plus le nombre de participants est élevé, moins l'enseignement sera personnalisé et moins l'étudiant aura un réel temps de parole.

2/ Les qualifications des enseignants sont également importantes. Dans l'enseignement des langues vivantes, il s'agit donc pour un enseignant de posséder a la fois de sérieuses compétences linguistiques dans la langue cible mais également de compétences pédagogiques et didactiques éprouvées.

3/ Enfin, il est important de connaître la pédagogie mise en ouvre dans l'école ou on s'inscrit. A l'I.F.B., nous avons fait le choix d'adopter une méthode dite „ communicative „. Autrement dit, l'accent est porté sur la communication, la grammaire n'étant évoqué que comme un outil et non une fin en soi. Plus concretement, cela signifie que les cours sont organisés autour d'activités orales et écrites qui invitent l'apprenant a s'exprimer en français dans des situations de la vie quotidienne, surprenantes ou communes.

A l'I.F.B., tous nos enseignants répondent a ces criteres. Notre équipe est constituée a la fois d'enseignants natifs et slovaques, tous diplômés et spécialisés dans l'enseignement du F.L.E.

Par ailleurs, nous garantissons des groupes dont l'effectif ne peut dépasser 12 participants. Nous sommes également centre d'examen pour toutes les certifications françaises de reconnaissance internationale

- **Comment juger le rapport optimal du prix et de la qualité de la formation ?**

Difficile de répondre tres précisément je dirai simplement que nos sondages effectués chaque semestre rapportent un taux de satisfaction qui s'éleve a plus de 96 %. Voila une chose quantifiable importante pour nous.

- **Quel type de formation est le plus effectif (concernant l'intensité par rapport a la progression) ?**

Tout pédagogue sera d'accord pour affirmer qu'un apprentissage régulier est gage d'efficacité. Ensuite un bon apprentissage et un apprentissage reposant sur un bon niveau de motivation. Nous conseillons les éleves au cas par cas en prenant en compte leurs objectifs et leurs contraintes.

Cependant, les cours intensifs sont intéressants pour les personnes qui souhaitent avancer rapidement ou se remettre a niveau sur une période courte. En ce qui me concerne, c'est la formule que je souhaiterais pouvoir adopter cet été pour étudier le slovaque. En complément , nous conseillons bien sur de regarder TV5 et de lire la presse française.

- **Est-ce que les gens s'intéressent aux séjours linguistiques ? Et quel genre de clientele est-ce ? Ces séjours sont-ils rentables ?**

Certains clients nous adressent des demandes, mais cela reste tres sporadique. Les séjours linguistiques en France restent tres chers pour le public slovaque. Les plus jeunes partent plus souvent dans le cadre d'échanges scolaires.

- **D'apres votre expérience, les exigences des clients changent-elles ?**

Avec l'entrée de la Slovaquie dans l'Union Européenne et l'implantation accrue d'entreprises françaises, nous assistons a des demandes linguistiques de plus en plus précises et a visée strictement professionnelle. Dans ce contexte, il est également important pour nos clients d'achever leur formation avec un diplôme français de renommée internationale, attestant de leurs compétences linguistiques et valorisant sur le marché du travail.

Le service des cours de l'I.F.B. suit naturellement l'évolution de ces demandes. Nous tâchons d'etre réactif vis a vis d'une langue et d'une demande en constante évolution. Nous offrons des cours de français de spécialité des le niveau intermédiaire (B1). Nous formons depuis quelques années déja au français des affaires et préparons aux Diplômes de français des affaires de la Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris (niveau 1 et 2), nous prévoyons également d'ouvrir des formations en français juridique et français médical a la rentrée d'octobre 2006 qui préparerons également aux diplômes internationalement reconnus de la C.C.I.P. (www.fda.ccip.fr).

Enfin, de plus en plus d'entreprises et de particuliers font appel a nous pour des demandes qui peuvent etre parfois tres spécifiques. En effet, s'il n'est pas toujours nécessaire de maîtriser une langue dans toutes les situations imaginables, il faut en revanche etre opérationnel et efficace dans un certain nombre de situations données. Seuls les spécialistes de l'Institut français sont capables de proposer une réponse parfaitement adaptée a chaque demande particuliere.

- **Quel est votre le point de vue sur les avantages de l'apprentissage de le langue française, vu l'implantation des sociétés françaises en Slovaquie?**

„La Slovaquie représente un excellent exemple de lien direct entre une tres importante présence économique et un intéret accru a l'apprentissage de la langue française", a récemment noté l'ambassadeur de France a Bratislava, Jacques Faure, lors d'une interview a l'un de vos confreres..

Depuis 2002 et l'intégration, suite a sa demande, de la Slovaquie a l'Organisation Internationale de la Francophonie, a titre d'observateur la France et les pays francophones sont des partenaires de plus en plus importants en Slovaquie, tant au niveau économique que politique. En 2005, la France est devenue le deuxieme investisseur dans le domaine industriel en Slovaquie, grâce notamment a Gaz de France (via le groupe gazier SPP), Orange, PSA Peugeot Citroën avec ses sous-traitants, Electricité de France

etc. Dans ce contexte et dans une logique du multilinguisme propre a l'Europe, la connaissance de la langue du partenaire est un atout technique et psychologique important.

D'ailleurs, de nombreux hauts-fonctionnaires slovaques ayant des responsabilités européennes en font l'expérience régulierement. Plus de 200 suivent actuellement, et pour la deuxieme année consécutive, une formation de français avec nous.

Ainsi, les compétences linguistiques au sein de la société permettent de trouver du travail, de décrocher des contrats plus avantageux, de vendre mieux, de gagner du temps, etc.

Le Service des cours de l'IF est aujourd'hui en mesure de répondre a toutes les demandes spécifiques d'enseignement du français et propose aux entreprises qui le désirent un diagnostique linguistique gratuit permettant de définir, au sein de l'entreprise, qui a besoin du français dans l'entreprise, pour quels besoins concrets et de faire des propositions de formation adaptées aux besoins et contraintes de temps et d'espace de chacun.

Cette approche nous a amené a ouvrir une annexe a Trnava d'ou nous vient un nombre croissant de demande de la part du public mais aussi d'entreprises présentes sur place.

- **Quelle est la différence d'offre de votre institut par rapport aux autres institutions dans cette sphere?**

Spécialisée par nature dans l'enseignement en français et la diffusion de notre langue, notre offre de formation est a la fois tres complete et diversifiée. Nous offrons des cours mais aussi l'acces a un programme culturel francophone et a un centre de ressources sur la France. Concretement, le statut d'étudiant du Service des cours offre :

- l'acces et l'emprunt libres et gratuits a la bibliotheque - médiatheque de l'Institut Français : 100 journaux et magazines, 5200 références de DVD, CD, vidéo, 14000 livres ;
- l'acces aux conférences et aux animations culturelles organisées par l'Institut français ;

Aux professionnels, j'insisterai sur le fait qu'en s'adressant a nous ils bénéficient :

1. d'un suivi personnalisé de chaque formation sur mesure.
2. de test de placement initial pour former des groupes homogenes;
3. de tests de niveau réguliers pour évaluer la progression ;
4. de la garantie de la continuité du cours: en cas d'absence d'un enseignant, un autre le remplace ;
5. de l'apprentissage personnalisé et du suivi individualisé de chaque étudiant

A tous, en privilégiant une approche communicative, nous garantissons la mise en place des moyens permettant l'acquisition rapide d'une compétence de communication. ■

Interview de Jana Petranova,

Directrice de l'agence de relations publiques OPP (Open public Profile)

Réalisée par Nelly Porta, novembre 2006

Jana Petranova a remporté la Coupe du Monde junior en kayak bi-place en 1994.
En 2001, elle a remporté la médaille de bronze aux Championnats de France de kayak en équipe (K4) et en 2006, son équipe a été médaillée d'or aux Championnats de Slovaquie de rafting.
Jana poursuit une double carriere dans le sport et la communication. Elle a créé en 2005 sa propre agence de relations publiques OPP (Open Public Profile) dont une partie de l'activité consiste a organiser des évenements sportifs et culturels pour les entreprises.

1. Quelles langues étrangeres as-tu apprises ?

J'ai appris l'anglais, le russe et l'allemand pendant ma scolarité, puis le français. J'ai vécu trois ans en France et le français est vite devenu indispensable dans ma vie personnelle comme professionnelle.

2. Pour quelles raisons as-tu appris le français ?

L'apprentissage du français est venu d'une nécessité. En 1998, mon ami a décroché un contrat a Cannes et m'a demandé de le suivre. J'ai donc commencé a vivre en France et j'ai beaucoup aimé ça : la France, les gens, que je trouvais beaucoup moins stressés qu'en Slovaquie, l'ambiance générale était plus calme, plus détendue. Il est vrai que tout était alors neuf pour moi et que je n'étais que de passage (J'ai vécu 3 ans en France) et je me sentais presque comme en vacances.

Au début, je communiquais en allemand avec quelques amies, puis j'ai pris des cours de français avec une enseignante d'origine russe et la, c'était génial, j'ai beaucoup apprécié car j'ai appris simultanément le français et le russe. Quand je ne comprenais pas, elle m'expliquais et me traduisais en russe. C'était vraiment une expérience enrichissante.

Puis, j'ai suivi des cours pendant un an a l'université François Rabelais, a Tour pour obtenir une certification. Je voulais perfectionner mon français (notamment a l'écrit) et l'objectif du certificat était motivant.

Mais je pensais surtout a mon avenir, a mon retour en Slovaquie. Je voulais reprendre mes études et vendre cette nouvelle compétence qu'était pour moi le français.

3. A-t-on besoin de parler des langues étrangeres quand on est sportif professionnel ?

Je pense que c'est une étape nécessaire pour tout etre humain, et par conséquent pour les sportifs également. Apprendre une langue nous aide a développer notre moi, a aller au-dela de nos frontieres „ naturelles „. C'est donc une expérience enrichissante pour l'etre intime.

En tant que sportive, c'est d'autant plus utile que, lors des compétitions, nous sommes en contact avec des sportifs d'autres

cultures et il est vite nécessaire de communiquer et d'échanger avec eux. C'est ce qui fait également la richesse de ces rencontres.

4. Tu es sportive professionnelle. Comment la connaissance du français t'a aidé dans ta carriere ?

Lors de mon séjour en France, et quand j'ai su parler suffisamment la langue, j'ai pu commencer a travailler comme entraîneur en kayak d'adolescents français, a Tour.

Grâce au français, j'ai également pu participer aux compétitions, et les gagner ! En effet, dans ma discipline (le K4), la coordination est indispensable et passe nécessairement par la parole. De plus, je reste persuadée que mon français a grandement facilité mon intégration au sein de l'équipe.

Enfin, a mon retour en Slovaquie en 2001, j'ai rapidement pu trouver un travail, dans une société française malgré mon manque d'expérience professionnel. Et je ne vous cacherai pas que ma maîtrise du français a été un facteur déterminant pour l'obtention de ce poste.

Par la suite, autant que mes compétences linguistiques, c'est ma connaissance de la mentalité française qui m'a beaucoup aidé dans mon travail.

5. A quelles occasions parles-tu français?

En Slovaquie, depuis que j'ai quitté l'entreprise française dans laquelle je travaillais, c'est difficile. J'ai eu une expérience de collocation intéressante mais mouvementée avec deux Françaises pendant 7 mois.

Quand j'ai un peu plus de temps, je fréquente l'Institut Français de Bratislava, je participe au Festival International Francophone de Bratislava (FIFBA) en mars.

6. Quel est ton attachement personnel au français?

C'est d'abord beaucoup de souvenirs, toute une partie importante et décisive de ma vie, beaucoup d'amis. Et puis j'aime bien la musique de cette langue.

7. As-tu vécu une situation intéressante ou le français t'a été utile ?

Beaucoup ! Que ce soit en vacances en Turquie ou un gentil réceptionniste, seul francophone du coin, m'a aidé ou lors des quelques championnats du monde auxquels j'ai participé. On rencontre toujours un Francophone, meme dans des coins improbables, toujours prets a vous aider.

8. Est-ce que le français t'a ouvert de nouvelles portes?

Au niveau professionnel, c'est certain. Je suis passé de simple sportive professionnelle au poste de directrice marketing externe et interne grâce a mes compétences linguistiques. J'ai ainsi obtenu ma premiere expérience professionnelle significative en dehors du domaine sportif.

A l'opposé, le sport aussi m'a beaucoup aidé dans ma carriere. L'entreprise française dans laquelle je travaillais organise chaque année une compétition interne - Raid - composé de course d'orientation, de canoë-kayak et d'escalade en solo. Les employés qui participent a cette compétition doivent parcourir 130 km en 3 jours. J'ai participé a cette compétition en 2001 et avec mon équipe, slovaque, nous avons remporté le trophée.

Grâce a cette victoire, je suis devenue tres connue dans l'entreprise, notamment dans les autres filiales et cette popularité m'a aidé a accomplir au mieux ma mission de directrice marketing.

9. Qu'est-ce que ta connaissance du français t'a apporté dans ta vie personnelle et/ou professionnelle?

Une ouverture sur un autre mode de vie, une autre mentalité. Un enrichissement.

En France, les différence raciales sont moins marquées et la mixité plus banale. C'est une bonne école de tolérance.

10. Quel projet te tient le plus a cour actuellement?

J'aimerais beaucoup faire venir le Raid entreprise de la Suez des eaux en Slovaquie pour faire découvrir les richesses naturelles de notre pays, si peu connues a l'étranger. ■

Nelly Porta

Stage < Le français, langue du sport >, Bordeaux, France

Elena Malíková

CENTRE NATIONAL DU SPORT, Directrice du Departement de l´Education

Permettez-moi de vous adresser mes sinceres remerciements au sujet du stage < Le français, langue du sport >. Cette période passée a Bordeaux a pleinement porté ses fruits et nous avons trouvé ce stage formidable a plusieurs niveaux:

Premierement, bien sur, au niveau linguistique. L'université Michel de Montaigne de Bordeaux a totalement justifié sa réputation de haut niveau dans le domaine de l'enseignement de la langue française aux étudiants étrangers. Félicitations et un grand merci aux professeurs de D.E.F.L.E pour la mise en ouvre de moyens pédagogiques efficaces, pour le choix de sujets tres intéressants ainsi que pour l'ambiance amicale qui a régné pendant les leçons. En utilisant Internet pour l'apprentissage de la langue française, nous avons pu échapper a l'habitude de n'utiliser que la langue anglaise pour surfer dans le monde virtuel; par le recours a la vidéo et a l'audio, nous avons pu comprendre les différences entre des langues raffinées et familieres mais aussi l'argot; des chansons françaises nous ont ouvert a la culture française; les leçons dans les laboratoires linguistiques et dans la salle multimédia nous ont aidé a améliorer notre prononciation. Nous avons beaucoup apprécié l'aspect humain allant de pair avec l'exigence d'apprentissage et le professionnalisme des enseignants. Les cours spécialisés dans le domaine du sport nous ont aidés a améliorer nos connaissances du monde du sport en France et a acquérir un vocabulaire spécifique.

Deuxiemement, le stage a été tres utile pour comprendre l'organisation du sport en France. Grâce aux rencontres officielles et aux conférences données par les fonctionnaires de la Direction régionale de la jeunesse et des sports d'Aquitaine et par les membres du Comité Olympique et sportif régional, nous avons non seulement pratiqué la langue française dans la vie

réelle mais nous avons aussi vécu des moments tres agréables et éducatifs.

Les programmes culturels nous ont aidé a approfondir la culture et l'histoire françaises. Nous avons particulierement apprécié le spectacle < La Bataille de Castillon > dont nous garderons un excellent souvenir. Les visites de Saint-Emilion et d'Arcachon nous ont marqué et nous laisserons aussi une image inoubliable de l'Aquitaine.

L'excursion dans le Pays basque a été quelque chose d'exceptionnel. Les visites de Biarritz, Saint Jean de Luz, des grottes d'Isturitz et Oxocelhaya nous ont donné la possibilité de découvrir une palette de paysages completement différents de la France. Le feu d'artifice du 14 juillet fut le point d'orgue d'un week-end prolongé.

Le match de football de Zinedine Zidane et ses amis contre les Girondins de Bordeaux a contribué a nous montrer l'impact énorme de ce sport populaire dans le monde entier. Nous avons pu réaliser ce que représente le football en France, surtout depuis la victoire française de 1998 en coupe du monde. Il est clair que l'on ne peut pas comprendre tout cela sans expérience personnelle et nous avons été impressionnés par cette manifestation au stade de Bordeaux.

La participation a l'arrivée et au départ du Tour de France a Bordeaux a aussi été une occasion privilégiée de découvrir un événement sportif si cher au cour des Français. Ainsi, la visite du village du Tour de France a Bordeaux, avant le départ, nous a offert une nouvelle dimension de cet événement célebre dans le monde entier. Par ailleurs, le pique-nique a Saucats a l'arrivée nous a aidé a comprendre ce que le Tour de France représente pour les Français. Nous avons pu aussi voir dans la vie réelle ce qui n'est pas accessible pour les étrangers qui suivent les émissions télévisées du Tour de France : les médias, la caravane, la publicité, les gadgets, la sécurité routiere, etc.

Le choix de l'hôtel Continental pour le logement nous a donné un grand confort pendant notre séjour. La télévision et la radio dans les chambres ont été tres utiles pour la compréhension orale. Les petits déjeuners, avec la mise a disposition de journaux et de magazines d'actualité, ont permis d'améliorer notre compréhension écrite. La communication avec le personnel de l'hôtel nous aussi donné une occasion de < franchir le pas > et de surmonter la barriere de la langue dans un but pratique. Etre logé au centre de la ville nous a permis de vivre au cour de Bordeaux et d'apprécier cette ville superbe. La présence des cinémas, des monuments historiques, de la Garonne avec ses quais tout pres de l'hôtel, a rendu possible une participation plus active a la vie sociale, notamment a la vie nocturne de Bordeaux.

Les soirées passées dans le restaurant le Jardin des Landes resteront profondément marquées dans nos mémoires. Commander des repas a option en pratiquant la langue française a constitué une tres bonne et tres agréable introduction a la gastronomie française et nous a appris a apprécier des plats nouveaux ; un grand merci pour tout cela a monsieur Pochon et son équipe.

Nous tenons enfin a adresser des remerciements particuliers a Monsieur Raynaud et Madame Duverneuil pour l'organisation de ce stage. Tout en nous laissant du temps libre, ce programme exceptionnel nous a donné la chance de découvrir la région Aquitaine en profondeur. Nous avons appris pendant ce stage beaucoup de choses diverses, notamment au niveau linguistique, sportif, éducatif, culturel, historique et gastronomique. Merci pour tout ce que vous avez fait pour nous. C'était un grand honneur pour nous d'etre présents a Bordeaux pour le stage < Le français, langue du sport >. ■

Stage < Le français, langue du sport >, Bordeaux, France

František Seman, PhD.

Université Komenský de Bratislava, Faculté de l´éducation physique et du sport, Vice-doyen pour les affaires des études

Apprendre ou bien perfectionner le français a Bordeaux, c´est non seulement une possibilité, c´est un défi tres important pour tous les intéressés.
Visiter cette magnifique ville sur le fleuve de la Garonne était pour moi quelque chose de plus qu´un sentiment. C´était l´expérience de chercher et trouver les solutions les plus convenables pour mon français.

D´un côté il faut faire un bilan. Oui, le stage au sein de l´Université de Bordeaux II m´a beaucoup donné. Le professionnalisme des professeurs du D.E.F.L.E. a dépassé mes attentes. Mon impression au début de ce stage - je connais assez bien la langue française, mon impression a la fin de ce stage - j´ai effectué un grand progres. Je veux seulement dire, que connaître une langue étrangere et savoir l´utiliser dans toutes les situations, demande a avancer pas apres pas sous la conduite d´un véritable professionel. Et si mon intéret ne s´estompe pas, je peux compter sur un succes. Et c´était ma situation. Les débats infinis mais bien orientés, les jeux avec les mots français mais tres utiles, l´utilisation des proverbes mais adaptés aux situations concretes, les modes des verbes impersonnels au lieux des subjonctifs dans la langue parlée, en bref PARLER en français et apprendre ou perfectionner cette langue magnifique, c´était le but principal de l´effort des participants de ce stage.

De l´autre côté il faut rappeler que le sport est une universalité culturelle. On sait tres bien, qu´il y a des sports ayant le français comme la langue officielle. Et ici il faut souligner le rôle de la langue française comme moyen de communication, la langue qu´on doit constamment perfectionner. Le stage de langue orienté vers le sport était vraiment bien mené. J´ai connu des gens du monde entier, des gens voulant communiquer, des gens voulant savoir quelque chose de moi, de mon pays, de mon travail, de ma vie. Et j´ai voulu savoir quelque chose de mes collegues, des pays de leur origine, de leur vie. Et le français était le moyen pour demander et pour répondre. Quelle beauté! Nos langues maternelles étaient trop éloignées, mais une langue, pour tous étrangere, nous a reliée. Nous avons connu l´organisation du sport dans nos pays, l´enseignement dans le domaine du sport, la popularité des sports, des traits spécifiques du sport de haut niveau et du sport pour tous.

Et les Français? Ils sont hospitaliers et loquaces. Et c´est un grand avantage pour tous les stagiaires. Connaître la cuisine française et les vins de Bordeaux sous la conduite des partons de restaurants et d´hôtels, c´est quelque chose d´inoubliable. Connaître la mentalité des Français en bavardant avec eux, en regardant la vie dans les rues de la ville d´un café, c´est aussi une grande expérience de la vie. Et la visite des vedettes des environs de Bordeaux comme p.e. Saint-Émillion, la dune du Pyla etc. laisse des traces ineffaçables dans ma mémoire.

Je remercie tous les organisateurs de ce stage, mais principalement je remercie la République française pour son effort sur le renforcement du rôle de la langue française dans le monde. Je crois pouvoir visiter la France et la ville de Bordeaux a nouveau pour continuer a perfectionner mon français.

Protokol z francúzsko-slovenskej zmiešanej komisie pre oblasť mládeže a športu na roky 2006-2007

Plnenie jednotlivých bodov týkajúcich sa NŠC

Schôdza francúzsko-slovenskej zmiešanej komisie v oblasti mládeže, telesnej výchovy a športu, vytvorenej v súlade s článkom 8 Dohody o spolupráci a výmenách v oblasti mládeže, telesnej výchovy a športu medzi vládou Francúzskej republiky a vládou Slovenskej republiky, podpísanej 1. novembra 1993 v Bratislave, ktorá sa uskutočnila v Paríži v dňoch 27. a 28. marca 2006, sa okrem iného zoberala oblasťou ďalšej spolupráce na obdobie rokov 2006 a 2007 týkajúcej sa organizácie a riadenia športu, športu pre všetkých, ochrany zdravia športovcov, boja proti dopingu, proti násiliu v športe, športu postihnutých, oblasti ženy a šport, oblasti vzdelávania trénerov vrcholového športu, a to tak na bilaterálnej ako na aj multilaterálnej úrovni.

Predkladáme Vám priebežné plnenie jednotlivých bodov týkajúcich sa NŠC. Kompletné znenie dohody bolo uverejnené v slovenčine a vo francúzštine v čísle 1/2006.
Obe strany sa dohodli, že podporia nasledujúce podujatia v oblasti športu:

V oblasti športu:

I. ZMLUVNÉ STRANY SA DOHODLI NA REALIZÁCII NASLEDUJÚCICH PROJEKTOV :

1- INŠTITUCIONÁLNA SPOLUPRÁCA

S/4

Prijatie vo Francúzsku štyroch (4) slovenských expertov, ktorí sa zúčastnia na medzinárodnej stáži na tému „ Francúzština, jazyk športu „ .
Počet účastníkov: 2 za rok
Termín : júl alebo september 2006 a 2007
Doba trvania: 3 týždne
Miesto: Bordeaux

Plnenie:
Účastníci: Miroslav Haviar, Igor Machajdík
Termín: september 2006
Miesto: Bordeaux

Poznámka: správy účastníkov z predchádzajúcich stáží v Bordeaux nájdete v jazykovej prílohe

2- VÝSKUM A ŠPORTOVÉ INŠTITÚTY

S/5

Prijatie vo Francúzsku dvoch (2) slovenských expertov z Národného športového centra (NŠC) za účelom výmeny poznatkov týkajúcich sa organizácie inštitucionálneho usporiadania vrcholového športu, informatiky (program Dartfish) pri priebežnom sledovaní tréningu, ako aj ďalšieho vzdelávania trénerov vo vrcholovom športe.
Počet účastníkov: 2
Termín: bude upresnený
Doba trvania: 3-4 dni
Miesto: Paríž, Národný Inštitút pre šport a telesnú výchovu (INSEP)

Plnenie:
Účastníci: Miroslav Haviar, Lenka Habasová
Termín: 27.-29. november 2006
Miesto: Paríž, Národný Inštitút pre šport a telesnú výchovu

S/6

Prijatie na Slovensku dvoch (2) francúzskych expertov z INSEP-u za účelom výmeny poznatkov zástupcov týkajúcich sa organizácie inštitucionálneho usporiadania vrcholového športu, informatiky (program Dartfish) pri priebežnom sledovaní tréningu, ako aj ďalšieho vzdelávania trénerov vo vrcholovom športe.
Počet účastníkov: 2
Termín: bude upresnený
Doba trvania: 3-4 dni
Miesto: Bratislava

Plnenie:
Účastníci: Frédéric Frontier
Termín: 25.-27. október 2006
Miesto: Bratislava

S/7

Prijatie vo Francúzsku dvoch (2) slovenských expertov, ktorí sa zúčastnia 4. ročníka Medzinárodných dní športových vedeckých disciplín organizovaných Národným inštitútom pre šport a telesnú výchovu (INSEP).
Počet účastníkov: 2
Termín: 28.- 30. november 2006
Doba trvania: 3 dni
Miesto: Paríž - INSEP

Plnenie:
Účastníci: Róbert Petriska, Viktor Bielik
Termín: 28.-30. november 2006
Miesto: Paríž - INSEP

S/8

Prijatie na Slovensku štyroch (4) francúzskych expertov za účelom výmeny účasti na medzinárodných konferenciách organizovaných Národným športovým centrom (NŠC).
Počet účastníkov: 2 za rok
Termín: 2006 a 2007
Doba trvania: 3 dni
Miesto: Bratislava

Plnenie:
Účastníci: Jean Fournier
Termín: 25.-27. október 2006
Miesto: Bratislava, medzinárodné sympózium „Športová psychológia“

Účastníci: Patrick Diquet
Termín: 12.-15. október 2006
Miesto: Piešťany, medzinárodné sympózium „Pedagogický odkaz Pierra de Coubertin“

Byť na jazykovej stáži znamená predovšetkým plniť si povinnosti študijné, ale aj spoločenské, v rámci ktorých existujú možnosti stretnúť sa so zaujímavými ľuďmi, navštíviť inšpirujúce miesta, spoznať kultúru a vidieť veľa lákavého a podnetného.

Tie takmer štyri týždne strávené v juhozápadnom Francúzsku, v regióne zvanom Akvitánia, umožňuje spoznať nové prostredie, ľudí, ich spôsob života vo všedné dni i sviatky. Samozrejme, platí to vzhľadom na naše poslanie najmä o administratívnom stredisku regiónu a zároveň departementu Gironde - o Bordeaux. Veď práve ono sa stalo našim dočasným domovom a pôsobiskom. Necítili sme sa až takí stratení medzi tými 230 tisícmi jeho obyvateľov a ďalšími tisíckami návštevníkov a turistov z celého sveta.

Najstaršia história akoby predznamenala charakter celej oblasti už vtedy, keď sa v týchto miestach prehánali kmene Iberov, keď tu bolo založené v 3. storočí pred n. l. keltské oppidum a keď ho v roku 56 pred n. l. dobyli Rimania a začali tu pestovať vinič. Ten sa stal pre Bordeaux a okolie charakteristický až do takej miery, že dnes je to tá najväčšia a najchýrnejšia vinárska oblasť vo Francúzsku, známa vďaka svojim kvalitným a žiadaným vínam na celom svete. Stále významnejšie stredisko, ktoré dostalo svoje mestské práva v roku 1199, sa stalo definitívnou súčasťou Francúzska v roku 1453. V 18. storočí bolo považované za jedno z najkrajších vo Francúzsku (to mu určite zostalo podnes) a až trikrát, v rokoch 1870-71, 1914 a 1944, si ho predstavitelia francúzskej vlády vybrali za svoje dočasné sídlo.

V súčasnosti toto známe turistické stredisko s troma univerzitami ponúka návštevníkom na obdiv zvyšky rímskeho amfiteátra, obranných múrov s dvoma bránami (Porte de Caihaau a Porte de la grosse-cloche so 41 m vysokou vežou (12.-15.st), úchvatnú gotickú katedrálu Saint--André (pol.12.-15.st.) s hneď vedľa stojacou zvonicou Pey-Berland (1440-1466), kostol Saint-Seurin (12.-14.st.), Saint-Croix (12.-13.st.) a skutočne množstvo nádherných architektonických skvostov vrátane obytných domov postavených bez jedinej tehly - iba z kameňa. Také sú celé ulice, námestia a budovy z 18.storočia, spomeňme aspoň Grand Théatre, Hôtel de Ville a iné.

Akvitánia, samozrejme, nie je iba Bordeaux. Celý región s rozlohou vyše 41 tisíc kilometrov štvorcových zahŕňa päť departmentov:

Dordogne, Gironde, Landes, Lot-et-Garonne a Pyrenées-Atlantiques. V tejto interesantnej časti juhozápadu Francúzska žije v podmienkach mierneho oceánskeho podnebia necelých 3 milión obyvateľov (z toho 200 tisíc Baskov).

Ani nie dve hodiny trvajúca cesta autom z Bordeaux na západ vám sprístupní nekonečné pobrežie Atlantiku. Je čo obdivovať, neodporúča sa obísť napríklad Bassin d´Arcachon s rozsiahlymi „podmorskými ustricovými plantážami" či neprehliadnuteľnou raritou v podobe obrovskej pieskovej duny s názvom Pyla. Za návštevu stojí aj o trochu vzdialenejšia rekreačná oblasť Lacanau so širokými pieskovými plážami na Atlantik s prekvapujúco príjemnou vodou na kúpanie i všadeprítomnými gastronomickými zariadeniami plnými špecialít francúzskej kuchyne, silnej to stránky krajiny galského kohúta, ktorým sa nedá odolať.

Neocitnúť sa v obkľúčení viníc zo všetkých strán a ešte k tomu v čase predoberačkovej horúčky, to ako keby ste ani v Akvitánii neboli. Navštíviť starobylý Saint-Emilion na východ od Bordeaux, kde sa vyrába to najchýrnejšie (i najdrahšie) červené suché Bordeaux, je zážitkom, aj keď leje ako z krhly. Vydať sa pre zmenu z Bordeaux na juh, značí nabrať kurz Španielsko. V lone Pyrenejí natrafíte na úchvatnú scenériu večne zelených kopcov, malých učupených dediniek s bielo-bordovými domčekmi plnými červenej papriky medzi nimi a blízko divý oceán, to nenechá nikoho ľahostajným. Taká je na prvý pohľad zem nazývaná Pays Basque, čiže Baskicko na francúzsko-španielskom pomedzí. A nie je od veci zastaviť sa v kúpeľnom mestečku Biaritz, dýcha zvláštnou atmosférou (a ten výhľad…), či v malebnom Saint Jean de Luz a stráviť tu „chvíle na inej planéte". Veľa by sa dalo popísať o francúzskom juhozápade, nič však nenahradí autenticita. Máte možnosť, skúste… ■

Igor Machajdík

Vzdelávacie aktivity Národného športového centra s témou manažment a marketing v oblasti športu

Národné športové centrum (ďalej NŠC) realizuje na základe požiadaviek športovej praxe od roku 2005 viaceré vzdelávacie aktivity zamerané na témy marketingu a manažmentu v športe, ktoré sú organizované v spolupráci s oddelením vzdelávania Národného inštitútu športu a telesnej výchovy v Paríži na základe bilaterálnej zmluvy medzi vládami Slovenskej a Francúzskej republiky.

Výber konkrétnych tém je konzultovaný s PhDr. Janou Manikovou, ktorá sa profesne venuje rozvoju manažérskych zručností a pánom Jean - Loup Chappeletom, odborným garantom prestížneho programu Medzinárodného olympijského výboru pre športových manažérov s názvom MEMOS a súčasne profesorom Švajčiarskeho inštitútu verejnej správy pri Univerzite v Lausanne (IDHEAP). Všetky vzdelávacie aktivity NŠC v tejto oblasti sú realizované v súlade s požiadavkami vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania akreditovaných v krajinách Európskej únie a vo Švajčiarsku.

Úvodnou vzdelávacou aktivitou NŠC v oblasti marketingu bola v septembri 2005 prednáška organizovaná v spolupráci s Fakultou športu Prešovskej univerzity. Prednášajúcim bol Francúz Cyrille Jacobsen, marketingový riaditeľ Amaury Sport Organisation (ASO) a témou boli marketingové aktivity nasledovných významných medzinárodných podujatí vo Francúzsku: Tour de France, Dakar, Parížsky maratón a polmaratón, French Open v golfe a R.I.D.E. v parkúrovom skákaní.

V októbri 2005 sa uskutočnil v Limbachu pre vybraných špičkových riadiacich pracovníkov v oblasti športu v Slovenskej republiky seminár s názvom Športový manažment, ktorého sa zúčastnili predstavitelia Sekcie štátnej starostlivosti o šport Ministerstva školstva SR, vedenie Slovenského olympijského výboru, Slovenského paralympijského výboru, zástupcovia rezortných stredísk Ministerstva vnútra SR, Ministerstva obrany SR, Slovenskej asociácie univerzitného športu, Slovenskej asociácie športu na školách, Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave a Fakulty športu Prešovskej univerzity. Prednášajúcimi boli Stratos Karetos z Gréckeho olympijského výboru, Ervin Šramel zo Slovinského športového úradu a Timea Dorgai z Maďarského športového úradu. Odborným garantom seminára bola PhDr. Jana Maniková, ktorá prezentovala aj úvodnú prednášku. Jedným zo záverov seminára v Limbachu bolo odporúčanie NŠC venovať v ďalšom období vo svojich vzdelávacích aktivitách zvýšenú pozornosť pre cieľovú skupinu riadiacich pracovníkov športových zväzov a klubov.

V súlade s týmto uvedeným odporúčaním bol v Bratislave v marci 2006 zrealizovaný PhDr. Janou Manikovou cyklus prednášok s témou športového manažmentu, ktorá v úvode prezentovala základné princípy manažmentu. Špecializovaná časť bola venovaná americkému prístupu v športovom manažmente, okrem iného aj organizácii svetoznámeho maratónu v New Yorku, ďalej maratónov v Los Angeles, Las Vegas, Salt Lake City, Chicago, Havajského triatlonu a kandidatúre OH 2012. Tému prezentoval renomovaný prednášajúci z USA Matthew Moran.

Na prednášky so základnými informáciami o manažmente a marketingu v oblasti športu obsahovo nasledovali v roku 2006 pracovno-diskusné stretnutia, ktoré sa uskutočnili na pôde NŠC pre vybraných riadi-

acich pracovníkov v oblasti športu v Slovenskej republike a pre vedenie Národného športového centra. Tieto potvrdili nevyhnutnosť systémovo sa zaoberať problematikou športového manažmentu a marketingu. Preto v septembri 2006 NŠC zahájilo v Bratislave v priestoroch Športovej haly Mladosť cyklus interaktívnych seminárov s názvom „Športový manažér" vypracovaný PhDr. Janou Manikovou za účasti predsedov, resp. prezidentov a generálnych sekretárov športových zväzov SR a ďalších vybraných riadiacich pracovníkov športových organizácií.

Cyklus interaktívnych seminárov NŠC s názvom „Športový manažér" pozostáva z troch stupňov. Účasť na ňom je podmienená praxou v riadení v oblasti športu, tak ako je to u všetkých akreditovaných vzdelávacích programoch IDHEAP-u v Lausanne a Národného inštitútu športu a telesnej výchovy v Paríži, ktoré poskytujú celoživotné vzdelávanie v oblasti športového manažmentu.

Pilotný cyklus prvého stupňa interaktívnych seminárov bol zrealizovaný v období september až december 2006, s obhajobou záverečnej práce v januári 2007. Radi by sme Vám ho v tomto čísle predstavili. Ďalší cyklus prvého stupňa interaktívnych seminárov plánujeme na obdobie február až máj 2007. Jeho súčasťou bude aj prednáška prof. Jean - Loup Chappeleta z Lausanne. Účastníci obidvoch cyklov, ktorí úspešne obhája záverečnú prácu, budú mať možnosť prihlásiť sa na druhý stupeň interaktívnych seminárov, ktorý zahájime v septembri 2007.

Bližšie informácie o plánovaných vzdelávacích aktivitách Národného športového centra podobne ako aj všetky materiály z realizovaných prednášok je možné získať na našej webovej stránke: www.sportcenter.sk

Cyklus seminárov NŠC s názvom „Športový manažér" - prvý stupeň

• CIEĽ A CHARAKTERISTIKA

Cieľom cyklu interaktívnych seminárov NŠC s názvom „Športový manažér" je oboznámenie sa so základnými koncepciami manažmentu, získanie základných vedomostí a zručností v riadení projektov, zabezpečenie prípravy a jednotlivých krokov organizácie podujatí, porozumenie základných princípov marketingu s ich uplatnením v oblasti športu, získanie zručností v komunikácii s ľuďmi, lepšie porozumenie správania partnerov budovania tímu a tímovej spolupráce. Odborným garantom je PhDr. Jana Maniková. Zámerom je:

- Pripraviť účastníkov na orientáciu v celkovom pohľade na manažment, ako na samostatnú disciplínu, pochopiť potrebu venovať sa jednotlivým aspektom a zložkám manažmentu.
- Oboznámiť účastníkov s formami osobnej verbálnej a neverbálnej komunikácie, naučiť účastníkov aktívne počúvať a klásť otázky a efektívne riešiť konflikty.
- Naučiť porozumieť typológii osobnosti, porozumieť rozdielom osobností v pracovnom živote a ich vplyvu na správanie sa ľudí medzi sebou.
- Oboznámiť sa s rôznymi faktormi, ktoré ovplyvňujú efektivitu tímu, dokázať porovnať svoje predpoklady a požiadavky na efektívneho vedúceho tímu a možnosťami rozvoja príslušných zručností.
- Naučiť spôsob práce so základnými marketingovými nástrojmi a postupmi v športových odvetviach.
- Poskytnúť účastníkom prehľad o základných metódach, ako vybrať a pripraviť kvalitný projekt, správne ho riadiť, úspešne realizovať a vyhodnotiť.

• CIEĽOVÁ SKUPINA:

Cieľovou skupinou cyklu interaktívnych seminárov NŠC s názvom „Športový manažér" sú predsedovia, resp. prezidenti a generálni sekretári športových zväzov, funkcionári športových organizácií a záujemcovia o prácu športových manažérov v radoch športovcov v rámci prípravy na odchod z aktívnej športovej činnosti.

Uprednostnení sú účastníci, ktorých vyberie športový zväz a odporučí ich účasť na tejto vzdelávacej aktivite ako perspektívnych pre túto

prácu a s predpokladmi štúdium ukončiť. Účastník vzdelávania sa vopred zmluvne zaviaže úspešne ukončiť vzdelávanie.

• TERMÍN A ČAS TRVANIA:

Celkový čas trvania prvého stupňa cyklu interaktívnych seminárov NŠC s názvom „Športový manažér" je 14 týždňov + 3 týždne na vypracovanie záverečnej práce, celkový počet hodín je 50. Frekvencia stretnutí je každý druhý týždeň (v pondelok).

• MATERIÁLNO - TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE

Materiálno - technické zabezpečenie cyklu interaktívnych seminárov NŠC s názvom „Športový manažér" je realizované v sídle Národného športového centra v ŠH Mladosť, 1. poschodie, Trnavská ul. 39, Bratislava nasledovne:

- Teoretická časť - učebňa s najmodernejšími didaktickými pomôckami
- študovňa vybavená počítačmi s pripojením na internet
- knižnica
- online mediatéka

- Praktická časť - veľká hala s tribúnami
- posilňovňa
- plaváreň
- sauna
- regenerácia

• ÚČASTNÍCI PILOTNÉHO CYKLU PRVÉHO STUPŇA INTERAKTÍVNYCH SEMINÁROV (SEPTEMBER - DECEMBER 2006)

Jaroslav Burian - Slovenský krasokorčuliarsky zväz
Sylvia Čerňanská - Slovenský zväz cyklistiky
Ján Dojčan - Slovenský zväz kanoistiky na divokej vode
Milan Dvorščík - Slovenský zväz cyklistiky
Dalibor Grebeči - Slovenský zväz cyklistiky
Marián Kazík -Slovenský zväz orientačných športov
Dagmar Kovářová - Slovenský krasokorčuliarsky zväz
Ľubomíra Kožanová - Slovenský zväz ľadového hokeja
František Kubala - Basketland
Pavol Lukáček - Slovenská asociácia boxerov amatérov
Róbert Orokocký - Slovenský zväz kanoistiky na divokej vode
Róbert Schnurmacher - Slovenská basketbalová asociácia
Pavol Swiec - Slovenský šermiarsky zväz
Radovan Šimočko - Slovenský zväz biatlonu
Milan Urbánek - Slovenský zápasnícky zväz
Helena Zedníková - Slovenská asociácia pretláčania rukou ■

Elena Maliková

Management

Stephen P. Robbins, Mary Coulter (2004)

Študovňa Národného športového centra disponuje vynikajúcou publikáciou pre všetkých záujemcov o problematiku riadenia a organizácie. Autori publikácie prinášajú na 600 stranách široké spektrum informácií, ktoré svojím odborným a zároveň veľmi pútavým a atraktívnym obsahom zasahujú do oblastí definície a histórie manažmentu, plánovania, organizovania, vedenia a kontroly. Výborné štrukturovanie textu, ilustrácie a názorné príklady významne napomáhajú pri pochopení diskutovaných tém a umocňujú tak vysokú kvalitu publikácie.

Úryvok:

„Siegel realizoval několik významných změn, protože byl přesvědčen, že lidé lépe využijí svůj intelektuální potenciál v netradičním prostředí. Žádný zaměstnanec nebo spolupracovník firmy neměl kancelář nebo pracovní stůl pro sebe, ale každý byl součástí pohyblivé skupiny s pohyblivým zařízením (dokumenty, telefony, počítače). Každý den se dostal na jiné místo. Pokud někdo navštívil kanceláře této firmy, mohl sledovat všestrannost, pohodlí a navíc něco extravagantního. Například uprostřed celého prostoru bylo umístěno miniaturní golfové hřiště. Hlavním účelem tohoto typu pracoviště je vytvořit pro odborníky příležitost být pohromadě, ať již záměrně nebo náhodně, a to bez bariér zdí a oddělených kanceláří."

Evidence a vyhodnocení tréninku za využití výpočetní techniky

PhDr. Jiří Suchý, Ph.D.

Katedra pedagogiky, psychologie a didaktiky sportu, UK FTVS Praha, Česká republika

Příspěvek se zabývá problematikou výběru vhodných ukazatelů pro evidenci a vyhodnocení tréninku a jejich následnou aplikací do praxe za využití specializovaného software na příkladu vytrvalostních vícebojů. Klíčová slova: sportovní trénink, triatlon, vytrvalostní víceboje, evidence, analýza, vyhodnocení, počítačové zpracování.

I. Úvod, cíle

Vhodná evidence a analýza tréninkového procesu (jeho obsahu, zatížení, atd.) je jednou z nedílných součástí řízení tréninkového procesu, jehož základní složky uvádí schéma č. 1. Kvalitní evidence umožňuje průběžnou analýzu tréninku, hodnocení jeho efektu; operativní změny u plánování. Volba určitých parametrů evidence, dokonalé zpracování dat o tréninku a jejich využití není zdaleka vyřešeno a setkává se s řadou problémů. V jednotlivých specializacích bylo v tomto směru dosaženo různého pokroku, v řadě případů ne zcela dostatečného.

Řízení sportovního tréninku se podle současných představ chápe jako vědomé, racionální (zdůvodněné) pokyny a zásahy do tréninku. V tomto smyslu se pojem řízení vztahuje k:

- sociálně - psychologické stránce procesu, tj. vedení lidí, ovlivňování jednání, atd.,
- technologii tréninku, tj. především ke stanovování zatížení, jeho druhu a velikosti, rozložení v čase, dynamice parametrů podle dosahovaných změn ve stavu trénovanosti (Dovalil 2005).

V našem příspěvku se zabýváme problémy evidence tréninku jako součásti řízení tréninkového procesu ve smyslu technologickém. Pro dobré výsledky trenérské práce je nezbytné nepodceňovat komplexní vnímání složité oblasti sociálně - psychologické, bez ní nelze dosáhnout špičkových výkonů, včetně evidence tréninkového zatížení s dostatečnou vypovídací schopností.

Sportovní trénink je složitý proces rozvoje výkonnosti sportovce zaměřený na dosahování nejvyšších dosažitelných sportovních výkonů (Dovalil 2005). Úspěšné praktické řešení komplexního problému, mezi které řízení tréninkového procesu řadíme, musí vycházet z podrobných znalostí zákonitostí vzájemných vztahů mezi dynamikou stavů a zadávanou tréninkovou zátěží. Věříme, že popisované dílčí poznatky přispějí alespoň částečně k dalšímu objasnění těchto vztahů.

Schéma č. 1.: Posloupnost kroků řízení tréninkového procesu (Dovalil 2005; Choutka 1979)

Cílem článku je shrnout stávající a přinést některé nové poznatky do problematiky počítačového zpracování, evidence a následné analýzy tréninkového procesu. Výstupem z jednotlivých dílčích kroků je specializovaný software sloužící k evidenci tréninku vytrvalostních vícebojů. Počítačové zpracování obecně nabízí automatizované, tedy úspornější, přesnější a efektivnější zpracování zvolených ukazatelů o tréninkovém procesu. Použití výpočetní techniky k evidenci a analýze tréninku může vést k jejímu výraznému usnadnění a využití většího komplexu dat a informací, které poskytují.

Specializovaný software, který je detailně popsán na následujících řádcích, byl nedílnou součástí disertační práce zpracované pod vedením Doc. PhDr. Josefa Dovalila, CSc. na Katedře pedagogiky psychologie a didaktiky sportu UK FTVS (Suchý 2004). Tvorba samotného software byla podpořena z prostředků interního grantu UK FTVS (Suchý 2002b).

II. Teoretická část, popis specializovaného software

Evidence a následná analýza tréninkového procesu je složitý a v odborné literatuře opakovaně diskutovaný problém (např.: Aschwer 1999; Bompa 1999; Evans 1994; Holz 1998; Horčic 1999; Hubka; Neumann a kol. 1992 a 1998; Perl 1997; Suchý 2002b, 2004; Tvrznik, Rus 2002). Dokonalé zpracování dat a jejich využití (analýza) se střetává s mnoha teoretickými i praktickými obtížemi (Pfützner 1995). Využití výpočetní techniky vede jednoznačně k zásadnímu praktickému usnadnění evidence a řízení tréninkového procesu (Bukač, Dovalil 1990; Mader, Allmer 1994; Perl 1997).

Podrobný popis přístupů zvolených pro evidenci tréninku a jejich následnou implementaci do specializovaného software, jehož hlavním cílem je usnadnit evidenci a analýzu tréninku vytrvalostních vícebojů, výrazně přesahuje rámec tohoto článku. Z těchto důvodů přistoupíme k zásadnímu zjednodušení identifikace pohybu (nejen) vytrvalostního charakteru, který lze schématicky identifikovat a následně popsat za využití následujících tří stěžejních parametrů:

- identifikace cvičení jako adaptačního podnětu,
- míry ne/specifičnosti cvičení vzhledem ke zvolené specializaci,
- intenzity cvičení na zvolené škále (Dovalil 2005; Choutka 1979).

Vztah jmenovaných parametrů názorně přibližuje schéma č. 2.

Schéma č. 2.: Vztahový systém klasifikace tréninkových cvičení jako adaptačních podnětů (Dovalil 2005)

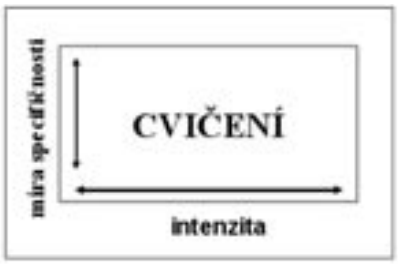

Jmenované parametry byly při tvorbě specializovaného software samozřejmě zohledněny. K identifikaci specifického zatížení v triatlonu rozlišujeme u plavání, cyklistiky a běhu čtyři intenzity zatížení: I. intenzitu (regeneračně kompenzační), II. intenzitu (aerobní), III. intenzitu (aerobně-anaerobní), IV. intenzitu (anaerobní). Rozdělení je v souladu s řadou publikovaných prací (Aschwer 1999; Dovalil 2005; Holz 1998; Neumann 1998; Suchý 2004; Zintl 1994).

Do formuláře určeného k evidenci konkrétní tréninkové jednotky mohou uživatelé programu zaznamenávat kilometry a čas absolvovaný v jednotlivých intenzitách zatížení. Doporučujeme evidovat oba ukazatele souběžně, ale záleží samozřejmě jen na uživateli, zda bude případně preferovat jen jeden z nich. Prostor nazvaný „poznámky" umožňuje záznam doplňujících slovních informací a odkazů (např. na internetové stránky), které není možné vyjádřit číselně.

Software nabízí evidenci závodního zatížení formou samostatného submenu, protože detailní charakteristika průběhu závodů má pro většinu sportovců i trenérů značný význam. Záznam závodů poskytuje, obdobně jako u evidence tréninku, opět možnost jejich popisu, včetně případného rozčlenění do různých intenzit zatížení a slovního popisu v „poznámce". Na problematiku evidence závodního zatížení u vytrvalostních sportů existují rozdílné názory. Při tvorbě programu jsme se přiklonili k (možné) evidenci závodního zatížení do rozdílných intenzit

zatížení. Důvodem výběru tohoto způsobu evidence jsou praktické zkušenosti ukazující, že v některých případech může v průběhu závodu dojít z mnoha důvodů k poklesu intenzity pohybu. Mezi hlavní příčiny řadíme: taktizování (především s ohledem na drafting), přecenění vlastních možností spojené poklesem intenzity pohybu.

Obr. 1.: formulář pro záznam tréninkové jednotky

Pokud jsou údaje o tréninku do systému zadávány v reálném čase, je každé tréninkové jednotce automaticky přiřazeno aktuální datum a k němu příslušné tréninkové období (RTC, mezo/mikrocyklus). Pokud je trénink evidován se zpožděním, je nutné časové údaje upravit manuálně. Program nabízí nejen vybrané, předem definované osobní rekordy a testové baterie, ale také možnost definice vlastních testů a nejlepších osobních výkonů.

Komplexní evidence tréninku musí vždy zahrnovat také nespecifické (obecné) ukazatele, námi zpracovaný specializovaný software umožňuje záznam následujících:

- 4 intenzity zatížení pro „ostatní" (doplňkové) disciplíny,
- regenerace (hodiny),
- počet dní: volna - tréninku - nemoci,
- hodnocení tréninku na stupnici od 1 do 5 (1 - nejlepší, 5 - předčasně ukončený),
- vybrané antropomotorické údaje,
- osobní údaje.

Obr. 2.: příklad záznamu tréninkového zatížení po mikrocyklech

Sporty multidisciplinního charakteru se často potýkají s otázkami, jak vyjádřit celkový objem absolvovaného zatížení. Obvykle se celkové zatížení vyjadřuje tzv. „cyklickými" kilometry, na které jsou za pomoci koeficientů přepočítávány kilometry odtrénované ve všech sportovních disciplínách zahrnutých do přípravy. Jednou z přesnějších variant cyklických kilometrů je vypočítat přibližnou energetickou náročnost absolvovaného zatížení. Tento přístup má podle našeho názoru větší vypovídací schopnost. Z těchto důvodů jsme do software implementovali vzorce pro výpočet odhadu energetické náročnosti převzaté od specialistů na jednotlivé disciplíny triatlonu. Do vzorců vstupují základní antropomotorické parametry sportovce a rychlost pohybu (s výjimkou plavání). Na základě vložených údajů software automaticky počítá celkovou individuální energetickou náročnost absolvovaného tréninkového zatížení. Přínos výpočtu energetické náročnosti je především pro porovnání zatížení různých vytrvalostních sportovních disciplín, možného dřívějšího odhalení přetížení (přetrénování) a nevhodných stravovacích návyků. Podrobně se touto problematikou zabýváme ve starších publikacích (Suchý 2004, 2002a).

III. Diskuse

Obecně jsou vstupy, výstupy a vazby prvků ve společensko - vědních oborech vždy zatíženy náhodnou složkou a různými druhy chyb (Blahuš 1996). Námi zpracovaný systém obsahuje podstatnou, ale převažující pravděpodobnostní složku, kterou lze částečně eliminovat pravidelnou a především pečlivou longitudinální evidencí.

Otázkou zůstává, zda čtyři pásma definující intenzitu zatížení jsou věrohodné pro dostatečnou evidenci tréninkového procesu zvolených sportovních specializací. Horčic (1999) pracuje se třemi intenzitami zatížení a čtvrtou regenerační, Neumann a kol. (1999) a Bukač s Dovalilem (1990) se čtyřmi (Neumann ještě vyděluje pátou pro závodní zatížení), Sleamaker (1996) vychází z pěti intenzit. V některých případech se může se zdát, že čím větší počet intenzit zatížení bude zaznamenáván, tím přesnější následná evidence tréninku bude. Nadměrné množství tréninkových ukazatelů může být podle našeho názoru naopak kontraproduktivní, především protože sportovec (trenér) není schopen rozlišit malé rozdíly mezi nimi a tím může docházet ke zkreslení evidence. V neposlední řadě dochází při záznamu mnoha ukazatelů k celkové menší přehlednosti. Z psychologického pohledu se také nejedná o vhodný přístup (při vysokém počtu ukazatelů zůstává zákonitě většina z nich dlouhodobě prázdná).

Vzorce, na základě kterých je vypočítávána energetická náročnost, obsahují jistá zjednodušení, která samozřejmě vedou k určitým nepřesnostem u v následných sumacích (Suchý 2002a). Snížit velikost této chyby je teoreticky možné, ale kladlo by to neúměrné nároky na rozsah vstupních údajů. Do automatického výpočtu energetické spotřeby jsme nezahrnuli základní pracovní metabolismus, který by dále mohl přispět k upřesnění informací o denním výdeji energie. Celkový denní energetický výdej je vždy vhodné porovnat s příjmem energie. Zůstává tedy otázkou, zda do programu výhledově neimplementovat také údaje obsahující vybrané potraviny a jejich energetickou hodnotu. Pokud by program zahrnoval uvedenou funkci, uživatel by pak kdykoliv mohl operativně porovnat energetický příjem s výdejem.

Další ne zcela objasněnou otázkou zůstává případná nutná míra přizpůsobení programu pro příbuzné víceboje vytrvalostního charakteru, především pak pro duatlon, zimní a terénní triatlon (Xterra). Z důvodů odlišnosti tréninku na silničním a horském kole se nejsnazší jeví přidat další ukazatel pro evidenci tréninku strukturovaného do popisovaných čtyř intenzit zatížení. U duatlonu podle našeho názoru postačuje jen prosté vypuštění plavání. Jmenované otázky by bylo vhodné verifikovat na malém probandu. Samostatnou problematikou je evidence tréninku za využití výpočetní techniky v kolektivních sportech (Suchý, Dovalil 2006)

V průběhu zpracování jsme také řešili námitky, týkající se praktických otázek obtížnosti záznamu tréninku za využití námi zpracovaného programu. Záznam všech potřebných údajů o tréninku, využívající převážné většiny dostupných předností výpočetní techniky, se při pilotním testování ukázal časově nenáročný.

IV. Závěr, využití programu

Počítačový program dokončený v rámci disertační práce (Suchý 2004), stručně charakterizovaný v rámci tohoto příspěvku je k dispozici pro využití v praxi ve vybraných sportovních odvětvích vytrvalostního charakteru. Data o tréninku, podrobně zpracované za využití tohoto software, mohou přispět k obohacení teorie sportovního tréninku, například k detailnímu rozboru zatěžování v tréninkových cyklech.

Funkčnost a možnosti vytvořeného počítačového expertního systému byly verifikovány na malém pilotním vzorku sportovců zařazených do středního článku přípravy vrcholového sportu (Sportovní centra mládeže). Vybrané připomínky sportovců byly do programu implementovány.

Hlavní přínosy vidíme především v návrhu vhodných ukazatelů, věrohodně a v dostatečném rozsahu dokumentujících absolvovaný trénink ve zvolených sportovních specializacích, významném usnadnění procesu evidence, zpracování, analýzy a plánování tréninkového procesu za využití zpracovaného software.

Software je volně přístupný na www.jirisuchy.cz (prolink „zajímavé odkazy"). Sportovci a trenéři ho v současné době mohou využívat zdarma, protože jeho tvorba byla částečně uhrazena z grantových prostředků. Funkcionalita nastavení různých stupňů oprávnění k manipulace s vloženými daty není do programu zapracována, neboť na ni již nebyly prostředky.

Domníváme se, že navržený systém evidence poskytuje uživatelům další možnosti vědomého ovládání tréninkového procesu. Efektivní počítačový záznam výrazně usnadňuje vyhodnocování zvolených tréninkových přístupů, v porovnání s klasickou písemnou evidencí.

V. Vybrané bibliografické citace

ASCHWER, H. Handuch für Triathlon. Aachen: Meyer & Meyer Verlag, 1999.
BLAHUŠ, P. K systémovému pojetí statistických metod v metodologii empirického výzkumu chování. Praha: Karolinum, 1996.
BLAHUŠ, P. aj. Systems theory approach to using statistics in social science. Prague: Charles Univerzity, 1988.
BOMPA, O. T. Periodization, Theory and Methodology of Training. Champaign: Human Kinetics, 1999.

BREMER, D. aj. Internationales Triathlon - Symposium Losheim 1991. Hamburg: Czwalina, 1991.
BUKAČ L., DOVALIL J. Lední hokej. Praha: Olympia, 1990.
COEN, B. Individuelle anaerobe Schwelle. Köln: Sport und Buch Strauss, 1997.
DICKHUTH, H. aj. Importance of perfomance diagnostics and training managament in endurance and team sports. Int J Sportsmed 17, 1996, str.: 15-19.
DOVALIL, J. aj. Výkon a trénink ve sportu. Praha: Olympia, 2005.
ENGELHARDT, M. und koll. 11. und 12. Internationales Triathlon - Symposuim. Hamburg: Czwalina, 1998.
EVANS, M. P. Coaching and training techniques for triathletes and duathletes, couches. Walmut Creek: Suite, 1994.
FÖHRENBACH, R. Leistungsdiagnostik, trainingsanalyse und steuerung bei Läuferinnen und Läufern verschiedener Laufdisciplinen. Konstanz: Hartung - Gorre Verlag, 1986.
GROSSER, M. aj. Leistungssteuerung in Training und Wettkampf. München: BLV, 1986.
HOLZ, D. Trainingstagebuch. Aachen: Meyer & Meyer Verlag, 1998.
HORČIC, J. aj. Tréninkový deník. Praha: ČSTT, 1999.
HOTTENROTT, K. Ausdauertraining. Lüneberg: Wehdmeier und Pulsch Verlag, 1994.
HUBKA, Z. /zpracovatel/. Tréninkový deník atleta. Praha: Olympia, rok vydání neuveden.
CHOUTKA, M. (hlavní řešitel). Zákonitosti zatěžování a řízení tréninku vrcholových sportovců (výzkumný úkol VIII-5-13/3-11). Praha: VÚT FTVS, Oddělení didaktiky sportu KPPD FTVS, 1979.
JANSSEN, P.G.J.M. Ausdauertraining. Erlangen: Perimed, 1994.
MADER, A., ALLMER, H. /editoři/. Computersimulation. Sankt Augustin: Akademia Verlag, 1994.
MARGARIA, R. aj. Energy cost of running. J Appl Physiol. (1963), str.: 367-370.
MATWEJEW, L. P. Grundlagen des sportlichen Trainings. Berlin: Sportverlag Berlin, 1981.
NEUMANN, G., PFÜTZNER, A., BERBALK, S. Optimiertes Ausdauertraining. Aachen: Meyer & Meyer Verlag, 1998.
NEUMANN, G., PFÜTZNER, A., HOTTENROT, K. Alles unter kontrolle, Ausdauertraining. Aachen: Meyer & Meyer Verlag, 1992.
PERL, J. (editor). Informatik im Sport IV. Schondorf: Verlag Karl Hofmann, 1997.
PFÜTZNER, A. Ausgewählte Aspekte einer Prozessanalyse als Grundlage einer Trainingskonzeption für 1996 - 2000 im Triathlon. Hamburg: Czwalina Verlag, 1995.
SLEAMAKER, R. Systematisches Leistungstraining, Schritte zum Erfolg. Aachen: Meyer & Meyer Verlag, 1996 - 2. přepracované vydání.
SLEMAKER, R. Systematisches Leistungstraining, Schritte zum Erfolg. Aachen: Meyer& Meyer Verlag, 1996.
SUCHÝ, J., DOVALIL, J. Specializovaný software pro evidenci a analýzu tréninku ledního hokeje, In Hry 2006 (výzkum a aplikace), Sborník příspěvků z mezinárodní konference. Nečtiny: KTV Západočeské univerzity, 2006.
SUCHÝ, J. Počítačová evidence, zpracování a analýza tréninkového zatížení pro potřeby řízení sportovního tréninku (na příkladu ledního hokeje a vytrvalostních vícebojů). Praha: UK FTVS, 2004.
SUCHÝ, J. Software for training evidence and evaluation in triathlon, In 8th ENSSEE Forum. Ireland: University of Limerick, 2005.
SUCHÝ, J. Využití energetické náročnosti při řízení tréninku vytrvalostních vícebojů. Ústí nad Labem: PF UJEP, 2002 a).
SUCHÝ, J. Vytvoření počítačového programu určeného k analýze a evidenci tréninkového zatížení v triatlonu (interní grant UK FTVS). Praha: UK FTVS, 2002 b).
THOMAS, J. R., NELSON, J. K. Research methods in physical aktivity. Champaign: ILL, 2001.
TOUISSANT, H. M., HOLLÄNDER, A. P. Energetics of competitive swimming, Sports Med. 18, (1994).
TVRZNÍK, A., RUS, V. Tréninkový deník. Praha: Grada, 2002.
VERCHOŠANSKIJ, J. Ein neues Trainingssystem für zyklische Sportarten. Monster: Philippka - Verlag, 1992.
ZINTL, F. Ausdauer Training. München: BLV Verlag, 1994 - III. přepracované vydání.

V.1. Internetové zdroje:

www.pccoach.com [cit. 1. 4. 2005], www.polar.fi [cit. 1. 4. 2006], www.science-sportsware.dk [cit. 1. 2. 2005], www.swimdata.com [cit. 10. 5. 2005], www.jirisuchy.cz [cit. 1. 4. 2006]

Piate fórum o športe, vzdelávaní a kultúre s názvom „Športom za harmonický svet: úloha olympijského vzdelávania a kultúry“, Peking, Čína

Ing. Elena Malíková

Národné športové centrum

Miesto: Peking, Čína
Termín: 22.-24.10.2006
Účastníci: Elena Malíková
Spôsob dopravy: letecky, priamy let Viedeň - Peking
Financovanie: Náklady boli hradené z prostriedkov Olympijskej solidarity MOV a z prostriedkov Slovenského olympijského výboru

Stanovené úlohy:

1. Účasť na piatom fóre o športe, vzdelávaní a kultúre s názvom „Športom za harmonický svet: úloha olympijského vzdelávania a kultúry“

2. Individuálne rokovania a diskusie s predstaviteľmi MOV, UNESCO, organizačného výboru (BOCOG), medzinárodných športových federácií, národných olympijských výborov a národných olympijských akadémií, prípadne iných mimovládnych organizácií ako aj zástupcami vládneho sektoru, hlavne ministerstiev športu, resp. školstva rôznych krajín, ktoré by viedli k nadviazaniu konkrétnej spolupráce v oblasti vzdelávania v športe.

Pod mottom OH 2008 „Jeden svet, jeden sen“, ako olympijským odkazom svetu, sa konalo v Pekingu v dňoch 22.-24.10.2006 piate fórum o športe, vzdelávaní a kultúre s názvom „Športom za harmonický svet: úloha olympijského vzdelávania a kultúry“. Uskutočnilo sa v priestoroch Pekinského medzinárodného konferenčného centra BICC - Beijing International Conference Center, No 8 Beichendong Road, Bei Si Huan, Chao Yang District.

Piate fórum o športe, vzdelávaní a kultúre s názvom „Športom za harmonický svet: úloha olympijského vzdelávania a kultúry“ organizované Medzinárodným olympijským výborom a organizačným výborom OH 2008 (BOCOG) v spolupráci s UNESCO-m obsahovo nadväzovalo na štvrté fórum konané v júni 2004 v Barcelone s názvom „Šport: univerzálny dialóg“ v rámci Univerzálneho fóra o kultúre, kde delegáti piatich kontinentov diskutovali o skúsenostiach a myšlienkach týkajúcich sa športu, vzdelávania a kultúry slúžiacich v prospech rozvoja olympizmu.

Cieľom fóra v Pekingu bola analýza progresu v šírení kultúry a olympijského vzdelávania prostredníctvom športu a jeho prepojenia s harmonickým rozvojom osobnosti. Počas fóra bolo prediskutovaných množstvo tém týkajúcich sa hlavne olympizmu, športovej politiky a diplomacie, posilnenia partnerstva medzi vládnymi a mimovládnymi inštitúciami, rozvíjania vedy a výskumu v športe, boja proti dopingu, prípravy OH 2008 a súvisiacich kultúrnych a vzdelávacích aktivít.

Fórum bolo určené pre zástupcov vládnych i mimovládnych organizácií zaoberajúcich sa športom, vzdelávaním a kultúrou, predstaviteľov národných olympijských výborov, medzinárodných federácií, členov organizačných výborov už schválených OH, či ešte len kandidujúcich miest na usporiadanie OH, olympijských sponzorov a samozrejme zástupcov médií z celého sveta.

Celosvetové fórum o športe, vzdelávaní a kultúre sa konalo prvýkrát v histórii mimo Európy a výber Pekingu ako hostiteľského mesta nespočíval len v blížiacich sa OH 2008, ale tiež v skutočnosti, že Čína je najľudnatejšou krajinou sveta, v ktorej žije 56 národností a organizácia celosvetového fóra takéhoto charakteru má obrovský dosah na veľké množstvo vzdelávacích, kultúrnych a športových organizácií v tejto krajine.

Počas fóra boli zrealizované viaceré individuálne rokovania a diskusie s predstaviteľmi MOV, UNESCO, BOCOG, WADA, Medzinárodného výboru Pierra de Coubertin, rôznych medzinárodných športových federácií, národných olympijských výborov a národných olympijských akadémií ako aj zástupcami vládneho sektoru, hlavne ministerstiev športu, resp. školstva rôznych krajín.

Z vyššie spomenutých rokovaní vyplynuli nasledovné konkrétne výstupy pre Slovenskú republiku:

- zapísanie sa do databázy programov organizátorov olympijského vzdelávania s názvom OVEP (Olympic Value Educational Programme);
- možnosť prekladu oficiálnych materiálov WADA do slovenského jazyka s následným využitím propagačných materiálov UNESCO pre tlač a súvisiacu distribúciu cieľovej skupine v Slovenskej republike;
- získanie podkladov pre vypracovanie programu profesionálneho zabezpečenia športovcov po ukončení aktívnej športovej kariéry z verejných zdrojov;
- získanie základných informácií týkajúcich sa spolupráce v oblasti kultúry počas OH 2008 (pre konkrétnu spoluprácu je nutná ďalšia komunikácia prostredníctvom emailu);
- možnosť účasti na medzinárodnom tábore celosvetovej siete škôl Pierra de Coubertin v roku 2007 v Tábore, Česká republika a prísľub MOV ohľadom finančnej podpory publikácie „Coubertinova akadémia“, ktorá je súčasťou projektu Comenius a koordinujúcou školou je Gymnázium Pierra de Coubertin v Piešťanoch.

Zahraničným účastníkom fóra, s ktorými boli vedené individuálne dialógy bol odovzdaný katalóg SOV s názvom Šport a umenie, ktorý bol vydaný v minulých dňoch v spolupráci s Národným športovým centrom.

Súčasťou fóra bola prehliadka pripravovaných olympijských športovísk v Pekingu, základných a stredných škôl, univerzít, Námestia Nebeského pokoja, Zakázaného mesta, Čínskeho múra v oblasti Badaling, ležiacej približne 80 km severozápadne od Pekingu, ako aj návšteva divadla so špeciálne pripraveným kultúrnym programom pre účastníkov fóra a množstvo ďalších sprievodných akcií.

Je zrejmé, že olympijské motto OH 2008 v Pekingu „ONE WORLD, ONE DREAM - jeden svet, jeden sen“ sa už v týchto dňoch stáva v Číne realitou a piate fórum o športe, vzdelávaní a kultúre bolo toho nezvratným dôkazom.

Program:

22.10. 2006, nedeľa

16:00 - 18:00 hod Otvárací ceremoniál, úvod do problematiky
1. T.A.Ganda Sithole, riaditeľ oddelenia medzinárodnej spolupráce a rozvoja MOV
2. Peng Liu, prezident Čínskeho olympijského výboru
3. Zhenliang He, predseda komisie pre kultúru a olympijské vzdelávanie MOV
4. Pierre Sané, zastupujúci generálneho riaditeľa UNESCO
5. Zhili Chen, štátna radkyňa Čínskej ľudovej republiky
6. Qi Liu, prezident BOCOG
7. Dr. Jacques Rogge, prezident MOV

18:15 - 22:00 hod Kultúrny program, recepcia

23.10. 2006, pondelok

9:00 - 10:30 hod Perspektíva kultúry a vzdelávania počas OH
moderátor: Zhenliang He
1. Otvorenie a vstup do problematiky
Zhenliang He, predseda komisie pre kultúru a olympijské vzdelávanie MOV
2. Koncept „Harmónie“ poskytovaný olympijským vzdelávaním
Xiaoyu Jiang, výkonný viceprezident BOCOG
3. Úloha telesnej výchovy, športu a kultúry
Pierre Sané, asistent generálneho riaditeľa pre sociálne a ľudské záležitosti UNESCO
4. Olympijské hry - možnosť v oblasti vzdelávania a kultúry
Gilbert Felli, výkonný riaditeľ OH MOV
5. Vzdelávanie a život po OH
Sergej Bubka, člen MOV

10:45 - 12:15 hod Cyklus A, Olympizmus a multikulturalizmus
moderátor: Mingde Tu
1. Ceremoniály a rituály v starovekých hrách
Panos Valavanis, profesor, Aténska univerzita
2. Kultúrny program ZOH 2006 v Turíne
Piero Addis, riaditeľ spoločnosti „Umenie a kultúra“, TOROC
3. Kultúrny program počas OH 2008 v Pekingu
Ning Wang, riaditeľ oddelenia kultúry a ceremoniálov BOCOG
4. Multikulturálny charakter moderného olympizmu
Susan Brownell, Univerzita Missouri
5. Zachovanie tradičných športov a hier
Marcellin Dally, sekcia telesnej výchovy a športu UNESCO

10:45 - 12:15 hod Cyklus B, Telesná výchova a šport
moderátor: Ivan Dibós
1. Úloha telesnej výchovy a športu vo vzdelávaní
Gudrun Doll-Teper, prezident ICSSPE
2. Oživenie telesnej výchovy a športu vo vzdelávacích inštitúciách
Yves Marius Sagou, sekcia telesnej výchovy a športu UNESCO
3. Telesná výchova pre ženy a dievčatá, prekonávanie kultúrnych a iných bariér
Helen Brownlee, členka komisie pre kultúru a olympijské vzdelávanie MOV
4. Šport pre zdravie
Deanna Ashley, riaditeľka divízie podpory a ochrany zdravia Ministerstva zdravotníctva, Jamajka

14:00 - 15:30 hod Cyklus C, Športovci a vzdelávanie: možnosti a príležitosti pre vrcholových športovcov po ukončení športovej kariéry
moderátor: Sam Ramsamy
1. Skĺbenie vzdelávania a vrcholového športu
Frankie Fredericks, člen MOV
2. Športovci a národnosti: príležitosť alebo oportunizmus?
Samuel Mdee, novinár
3. Možnosti zamestnania a rozvoj zručností prostredníctvom športu
Giovanni di Cola, programový koordinátor, Medzinárodná organizácia práce
4. Príprava športovcov pre život po OH
Robert Cvrtlik, člen MOV

14:00 - 15:30 hod Cyklus D, Šport a sociálna harmónia
moderátor: Hui Wang
1. Šport a medzikulturálne porozumenie
Henri Serandour, prezident Francúzskeho olympijského výboru
2. Šport a znevýhodnené skupiny. Kto sú znevýhodnení?
Phil Craven, prezident Medzinárodného paralympijského výboru
3. Šport a ľudské hodnoty
Wataru Iwamoto, riaditeľ divízie výskumu sociálnych vied a politiky UNESCO
4. Tradičný šport etnických menšín, jeho kultúrna hodnota a perspektíva
Jianzhong Feng, viceprezident Čínskeho olympijského výboru

15:45 - 17:45 hod Olympijské vzdelávanie v súčasnosti
moderátor: Wei Wang
1. Vzdelávací projekt MOV o olympijských hodnotách (OVEP)
Úvod, T.A.Ganda Sithole
OVEP nástroje: Deanna Binder, konzultantka pre vzdelávanie MOV
OVEP databáza: Francis Gabet, riaditeľ Olympijského múzea
2. Videohra „Sila potravín“
Matthew Keller, zástupca riaditeľa svetovej divízie Svetového potravinového programu
Justin Roche, marketingový projektový manažér Svetového potravinového programu
3. Vzdelávanie, šport a videohry
Raymond Goldsmith, prezident, Medzinárodné športové médiá
4. Olympijské vzdelávanie udržiavajúce tempo s časom
Nat Indrapana, člen MOV

24.10. 2006, utorok

9:00 - 10:30 hod Cyklus E, Vzdelávanie pre čistý šport
moderátor: Helen Brownlee
1. Vzdelávanie mladých ľudí pre čistý šport
Julie Carter, riaditeľka vzdelávania WADA
2. Vzdelávanie mladých ľudí o „informálnom“ dopingu
Shuaib Manjra, predseda, Juhoafrický inštitút pre šport bez drog
3. Antidopingová konvencia
Paul Marriott - Lloyd, sekcia pre telesnú výchovu a šport UNESCO
4. Aktivovanie mladých ľudí
Jeff Lee, výkonný riaditeľ, „Mentor Foundation“

9:00 - 10:30 hod Cyklus F, Olympizmus a univerzity
moderátor: Thomas Rosandich
1. Siete v olympijských štúdiách
Philippe Blanchard, riaditeľ oddelenia informačného manažmentu MOV
2. Akademický svet a olympijské hnutie: historický prehľad a perspektívy do budúcnosti
Miguel de Moragas I Spa, riaditeľ OSC, autonómna univerzita, Barcelona
3. Hry a univerzity: príklad Pekingu
Hai Ren, výkonný riaditeľ OSC, Športová univerzita, Peking
4. Olympizmus a humanizmus, prístup Univerzity v Renmin, Čína
Yuanpu Jin, Univerzita v Renmin, Čína
5. Úloha zodpovedných za vzdelávanie v šírení olympijského vzdelávania
Rafael Cortés Elvira, prezident, Univerzita v Camilo José Cela

10:45 - 12:15 hod Cyklus G, Mládež - budúcnosť olympijského hnutia
moderátor: Chuan He
1. Medzinárodné mládežnícke fórum Pierra de Coubertin Norbert Műller, prezident Medzinárodného výboru Pierra de Coubertin
2. Sociálna zodpovednosť olympionikov ako vzorov pre mládež
Chairmane Crooks, členka komisie športovcov MOV
3. Zabezpečenie činnosti mládežníckych táborov
Liza Barrie, zástupkyňa riaditeľa úradu verejného partnerstva UNICEF
4. Vízia olympijského mládežníckeho tábora v Pekingu
Yue Yang, prezident Čínskej mládežníckej federácie

10:45 - 12:15 hod Cyklus H, Olympijské akadémie budúcnosti
moderátor: Klaus Schormann
1. Definovanie olympijského vzdelávania
Kostas Georgiadis, dekan Medzinárodnej olympijskej akadémie
2. Úloha národných olympijských akadémií
Conrado Durántez, prezident Španielskej olympijskej akadémie
3. Národné olympijské akadémie v rozvojových krajinách
Marius Francisco, prezident Beninskej olympijskej akadémie
4. Požiadavky na olympijské vzdelávanie v národných olympijských akadémiách
Reele Remmelkoor, Estónska olympijská akadémia

14:00 - 15:30 Rozvoj olympijského vzdelávania
moderátor: Zhenliang He
1. Olympijské vzdelávanie v Pekingu
Limin Liu, riaditeľ komisie pre vzdelávanie, Peking
2. Vzdelávanie prostredníctvom športu
Vladimír Rodičenko, čestný podpredseda Ruského olympijského výboru
3. Komunikácia prostredníctvom športu
Fékrou Kidané, vydavateľ a športový administrátor
4. Ministerstvá športu: príležitosť pre dosahovanie lepších výsledkov
Mohamed Mzali, člen MOV
15:45 - 16:30 Záverečný ceremoniál
1. Zhenliang He, prezentácia Pekinskej deklarácie
2. Jingmin Liu, výkonný viceprezident BOCOG
3. Xiaoya Chen, viceministerka Ministerstva školstva Čínskej ľudovej republiky
4. Dr. Jacques Rogge, prezident MOV

Všetky príspevky sú prístupné na www.sportcenter.sk.

LEKÁR RADÍ

Bankovanie

MUDr. Martin Somora
Národné športové centrum

Liečba, predovšetkým odstraňovanie bolesti pomocou baniek je známa oddávna.
V minulosti sa okrem sklenených baniek často používali aj iné duté predmety.

Okrem ľudových liečiteľov bola metóda využívaná aj lekármi, u mnohých z nich patrila k základnej terapeutickej výbave.

Za všetkých spomeniem aspoň Dr. Bernharda Aschnera, viedenského rodáka venujúceho sa experimentálnej chirurgii mozgu a mozgovej endokrinológii. Podarilo sa mu ako prvému operatívne odstrániť hypofýzu a vysvetliť podstatu jej činnosti.

Dr. Aschner oživil radu zabudnutých liečebných metód, medzi nimi aj terapiu bankami, pomocou ktorých liečil úspešne konštitučné aj civilizačne choroby, ktoré už aj v minulosti predstavovali crux medicorum.

Sklenené banky sa kladú predovšetkým na chrbát chorého. Chrbát predstavuje zrkadlo povrchových, ale aj vnútorných porúch, slúži nám ako diagnostické pracovné pole. Vyšetrujúci lekár, ktorý má prax, vie tieto prejavy nielen správne interpretovať a diagnostikovať, ale používajúc oči a prsty erudovaného internistu, dokáže liečiť mnohé ochorenia už v štádiu vzniku.

Pri prehmataní chrbta zdravého človeka obyčajne nepozorujeme žiadne podstatnejšie zmeny, čo sa týka farby kože, jej teploty, napätia, vlhkosti, suchosti, gelóz, bolestivých alarmových (tzv.trigger bodov), zatvrdlín, výpadov tkaniva, pohybu oproti spodine, zhrubnutiu či šupinateniu kože.

U chorého človeka je situácia iná. Liečiteľ býva mimoriadne úspešný, pokiaľ navyše disponuje základnými znalosťami z anatómie a ovláda systém základných akupunkturických bodov a dráh (meridiánov). Úspešná liečba má potom svoje prísne zákonitosti a efektívne kombinácie - pripomína šachy.

Bankovaním zasahujeme do regulácie prekrvenia (hyperemie), lokálnej úpravy pH prostredia, pozitívne ovplyvňujeme tlak v tkanive, pomer medzi extra a intrabunkovou tekutinou (extravazáty), aktivujeme systém citokininov a hydrolytických enzýmov (monocytárny fagocytárny systém), pôsobíme na receptory bolesti, a tiež na bioelektrické javy a impedanciu kože.

Tieto regulácie na viacerých úrovniach ovplyvňujú autonómne vegetatívne nervstvo. Miesta prikladania baniek sa často nachádzajú v blízkosti paravertebrálnych ganglií a trunkus sympaticus. Významné je tiež ovplyvňovanie somatosenzitívnych a visceromotorických vodivých dráh.

Obr. č. 1 Foto: B. Čechvala

Je dôležité si neustále uvedomovať, že na základe existencie viscerokutánnych reflexov (kožno-orgánových), neovplyvňujeme len lokálne miesto v blízkosti priloženej banky, teda len kožu, podkožie a spojivové tkanivo, ale aj príslušný orgán k uvedenému bodu, resp. dráhe.

Pokiaľ volíme techniku posúvania banky po koži, robíme masáž, dôležité je, aby sa zachoval aj počas pohybu podtlak v banke. Docielime to premastením kože kvalitným olejom, ktorý môže obsahovať aj účinné terapeutické látky. Banková masáž, môže byť v niektorých prípadoch, podobne ako tzv. tvrdá klasická masáž bolestivá, čo nič nemení na jej účinnosti.

Na obr.č.1 je celkový pohľad na športovkyňu, spôsob naloženia baniek. V prevažnej väčšine postupov uplatňujeme princíp lateralizácie, liečime chorú stranu, resp. miesto, pričom sa môžeme jednorázovo

Obr. č. 2 Foto: B. Čechvala

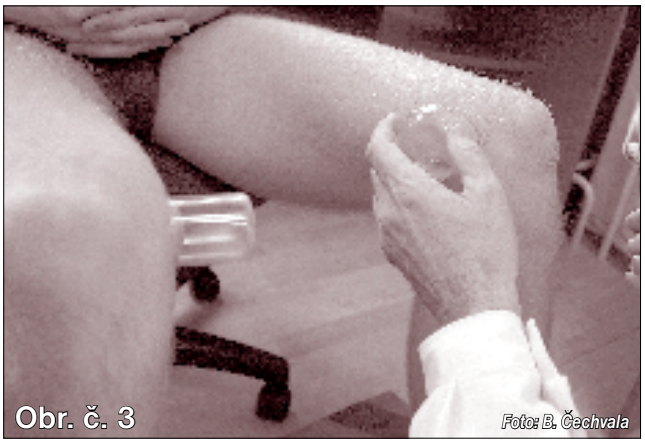
Obr. č. 3 Foto: B. Čechvala

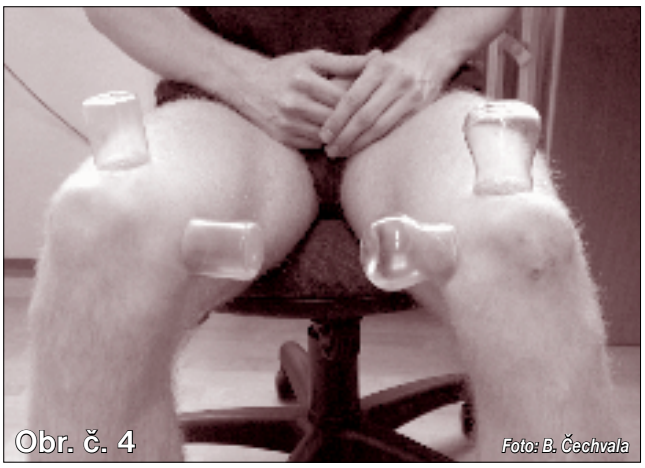
Obr. č. 4 Foto: B. Čechvala

zamerať na viacero bolestivých zón a liečiť ich súčasne. V danom prípade sa jedná o bolestivý pravý ramenný kĺb a bolesti v krížovej oblasti. Pacientka má ležať uvoľnene, relaxovať počas celej terapie, ktorá trvá približne 12 minút.

Banky v oblasti pravého ramena sa nachádzajú v zóne tzv. ramenného trojuholníka. Prechádzajú tadiaľ dráhy (meridiány) troch ohrievačov tenkého čreva a žlčníka, body ležiace na týchto dráhach využívame k liečbe.

Banky na obr.č.1 sú naložené v krížovej oblasti, paravertebrálne, jeden a pol cunu (zhruba na šírku ukazováka a prostredníka) laterálne od stavcov L3, L5, S1. Zhora nadol pôsobia na body - Senshu, Dachangshu, Guanyuanshu - t.j. na body číslo 23, 25 a 26 na dráhe močového mechúra. Okrem lumbaga, ischialgie a lokálnych bolestí chrbta pôsobia pozitívne aj na ďalšie vnútorné orgány.

Banka na pravej nohe, v oblasti podkolennej jamky, demonštruje princíp, že aj zo vzdialených bodov môžeme ovplyvniť iné bolestivé miesta, v tomto prípade bolesti chrbta. Vzdialená banka pôsobí na bod Weizhong, t.j. štyridsiaty bod na dráhe močového mechúra. Pozitívne ovplyvňuje poškodenie mäkkých častí kolena a je navyše účinný aj pri liečbe kožných chorôb.

Na obr.č.2 je detailný pohľad na banky v oblasti ramenného trojuholníka, v danom prípade sú využívané body Bingfeng a Jianliao, teda bod č.12 na dráhe tenkého čreva a o bod č.14 na dráhe troch ohrievačov. Body ovplyvňujú poruchy hybnosti horných končatín, humeroscapulárnu periartritídu, kontraktúry svalov lopatky a ramena sprevádzané bolesťami.

Na obr.č.3 je znázornené nakladanie banky do oblasti bodu Xueihai na úponovú časť m.vastus medialis. Jedná sa o bod č.10 na dráhe sleziny. Pôsobením na tento bod sa ovplyvňuje bolesť kolena a bedrového kĺbu, má imunostimulačný, antialergický a antipruriginozny účinok.

Efektivitu liečby zvyšujeme prikladaním sklenenej banky na oblasť kolien zvrchu, viď.obr.č.4., do oblasti bodu Liangqui, t.j. do bodu č.34 na dráhe žalúdka. Pôsobenie na tento bod je indikované pri bolestiach kolien ,artritíde a narušenej hybnosti kolien.

Obr.č.5 demonštruje spôsob liečby pri ktorom nevyužívame výlučne akupunkturické body.

U demonštrovaného športovca došlo počas posilňovania k parciálnej ruptúre strednej časti trapézového svalu vľavo. Pri liečbe najskôr nakladáme banky na miesto poškodenia, na obrázku predstavuje dvojica najväčších baniek! Liečbu ďalej zefektívňujeme nakladaním baniek na vzdialenejšie miesta, využívajúc akupunkturické body, zosilňujúce celkový účinok. Jedná sa o bod č.14 na zadnej strednej dráhe / Dazhui/ na obrázku v blízkosti retiazky a práve nakladanej banky do bodu č.21 na dráhe žlčníka /Jianjing/.

Špeciálne postupy využívania sklenených baniek sa uplatňujú v procese regenerácie, resp. k príprave pacienta na manipulačnú liečbu.

Obr. č. 5 Foto: B. Čechvala

Obr. č. 6 Foto: B. Čechvala

Obr. č. 7 Foto: B. Čechvala

Nie je ojedinelé ani využitie iba jedinej banky v pôsobení na tzv. majstrovské akupunkturické body s celkovým účinkom, resp. centralizačné, imunostimulačné, tonizačné, sedatívne a iné body.

Na obr.č.6 využívame pôsobenie na bod č.36 na dráhe žalúdka /Zusanli/. Ide o vynikajúci, všeobecne tonizačný a homeostatický bod, špeciálny pre energetický deficit. Nachádza sa laterálne od dolného okraja drsnatiny holennej kosti vo vzdialenosti 1,5 cm distálnym smerom.

Mimoriadne dôležitý je tiež bod Dabao , viď. obr.7. Nachádza sa ako 21. bod na dráhe sleziny v prednej axilárnej čiare v siedmom medzirebrí. Podporuje celkovú harmonizáciu organizmu a má vplyv na dýchanie. Využíva sa často nielen v rámci regenerácie, ale aj na zvládnutie predštartových stavov.

Ku kontraindikáciám bankovej terapie patria poruchy zrážania krvi, relatívnou kontraindikáciou sú hypotenzné stavy. Z vedľajších účinkov môže byť nežiadúci prechodný hematóm ako dočasný kozmetický defekt.

Bankovanie predstavuje regulačnú liečbu, akceptujúcu biologické pochody organizmu. Dá sa vykonávať v teréne, na sústredeniach ako hlavná alebo doplnková liečba. Napriek zdanlivej nenáročnosti je vysoko efektívna a neustále sa rozvíjajúca o nové kombinačné postupy. ■

Višegrádsky kongres telovýchovného lekárstva

V dňoch 3.- 4.11.2006 sa konal v Bratislave, v priestoroch Správy účelových zariadení Ministerstva zahraničných vecí SR kongres so zameraním na problematiku pohybovej aktivity v zdraví a chorobe.

V prvom bloku prednášok bola prezentovaná telovýchovnolekárska problematika športovania detí.

Profesor Marček hovoril o detskej hypermobilite a hyperkinéze ako dvoch samostatných klinických jednotkách s odlišnou etiológiou, no s prekrývajúcou sa symptomatológiou.

Profesor Hamar objasnil problematiku silového tréningu v detskom veku. Ako zdravotné riziká sa donedávna uvádzali hlavne chronické poškodenia pohybového systému detí následkom častého preťažovania. Tiež bol často prezentovaný údajný negatívny vplyv na celkový vzrast ako aj pochybnosti o účinnosti silového tréningu (deficit androgénov u detí).

Štúdie z ostatných rokov ukazujú, že pri optimálnej intenzite a objeme, dobrom metodickom vedení sa zlepšujú silové schopnosti detí aj bez prítomnosti adaptačnej hypertrofie, mimo iného aj následkom optimalizácie neuroregulačných mechanizmov.

Nárast svalovej sily súčasne zlepšuje u detí parametre iných motorických schopností ako aj celkovej výkonnosti bez súčasného rizika poškodenia mladého organizmu.

Profesor Meško prednášal o otrase srdca (commotio cordis), ktorý vzniká pri športe. Najčastejšou život ohrozujúcou dysrytmiou po nepenetrujúcom údere na hrudník je komorová fibrilácia. Poddajnejší detský hrudník uľahčuje prenos energie úderu na myokard, pričom veľkú úlohu hrá aj fáza srdcového cyklu v momente nárazu.

Docent Radvanský hovoril o športovaní detí počas remisií nádorových ochorení, docent Novotný prezentoval sledovanie variability srdcovej frekvencie pri posudzovaní schopnosti k cvičeniu u detí po ukončení onkologickej liečby. To, že ani takto postihnuté deti nezostávajú na okraji záujmu telovýchovných lekárov, je viac ako chvályhodné.

V druhom bloku prednášok venovanému funkčnej diagnostike docent Stejskal hovoril o hradení energetického výdaja pri telesnej práci a o súčasnom posune laktátového paradigmatu. Zdôraznil, že s výnimkou krátkych supermaximalnych výkonov nemôžme hovoriť homogénnych energetických zónach (pásmach). Objasnil, že počas výkonu slúži vnútrobunkový laktát nielen ako glukoneogenetický substrát, ale aj ako preferovaný zdroj aeróbnej fosforylácie.

Následkom toho je koncentrácia laktátu v svalovej bunke, ale aj mimo nej, ovplyvňovaná hlavne aktivitou základných enzýmov oxidácie, t.j. aeróbnou kapacitou.

Zdôraznil, že potenciálne simplifikácie bez zohľadnenia kinetiky jednotlivých procesov (interakcie energetických systémov) môžu byť zmätočné.

Doktor Hostýn prezentoval na vlastných sledovaniach vplyv intermitentnej hypoxickej terapie (IHT) nielen vo vzťahu k zdraviu, ale aj k aeróbnemu metabolizmu a celkovej výkonnosti. Krátkotrvajúce zmeny arteriálnej saturácie kyslíkom spôsobujú zmeny vnútorného prostredia indukujúceho adaptačné zmeny zlepšujúce zdravotný stav, telesnú výkonnosť, toleranciu stresu, kyslíkový metabolizmus a antioxidačnú kapacitu. Zmeny okrem protektívneho účinku voči ionizovanému žiareniu ovplyvňujú aj produkciu neurotransmiterov a ďalšie procesy v organizme.

Táto metóda je športovou verejnosťou akceptovaná približne od OH v Sydney, kde sa jej využitím vytvárali optimálne predpoklady pre dosiahnutie predovšetkým vytrvalostných výkonov.

Doktor Olšák prezentoval svoje dlhoročné poznatky z využívania variability srdcovej frekvencie pri posudzovaní regenerácie u športovcov. V praktickej ukážke komparoval reakcie autonómneho nervového systému (ANS) u dvoch športovcov v I. fáze regenerácie po súťaži.

Zmeny spektrálnej analýzy variability srdečnej frekvencie boli vyhodnocované tiež u ľudí s obezitou ako aj pri posudzovaní účinkov 6-mesačného cvičenia aerobiku u žien. Práce boli prezentované autormi Pavlíkom a Jakubcom s kolektívmi.

Pozornosť vzbudila aj novátorská práca doktora Bielika s kolektívom, ktorí v prezentovanej vedeckej štúdii, realizovanej s podporou NŠC, sledovali kinetiku pH a laktátu v krvi, ich vzťah k obnove anaeróbneho výkonu v závislosti od dĺžky trvania aktívneho odpočinku, pričom zistili signifikantný vzťah medzi obnovovaním pH a obnovovaním koncentrácie laktátu v krvi v priebehu 15 a 25 min. odpočinku. Na základe výsledkov svojho výskumu predpokladajú, že obnovenie anaeróbneho výkonu pri opakovaných zaťaženiach s maximálnym úsilím súvisí viac s obnovou acidobázickej rovnováhy v krvi, ako s obnovou koncentrácie laktátu v krvi. Využitie tohto poznatku by zohrávalo významnú úlohu pri hodnotení miery regenerácie a pri opakovaných výkonoch maximálnym úsilím.

V bloku prednášok venovanej športovej traumatológii bola doktorom Delejom precízne prednesená problematika recidivujúcej luxácie ramenného kĺbu. Doktorka Frišťáková s doktorom Novoroľským sa venovali deformitám skeletu a ich vplyvu na športovú výkonnosť, resp. vzťahu skoliózy a pohybovej aktivity u detí. Dr. Fano zaujal kazuistikou tenistky, u ktorej došlo k poškodeniu z preťaženia. Doktor Gulán prezentoval funkčnú fixáciu Softcastom.

V prednáškových blokoch s rôznymi tematikami zaujali dve po sebe odprednášané témy, v ktorých sa doktorka Bergendiová najskôr zaoberala športom a anafylaxiou, jej rôznorodou etiológiou, prevenciou a zvládaním prípadných začínajúcich symptómov. Vo výbave takto postihovaného športovca by nemal chýbať pohotovostný balíček s injekciou adrenalínu. Tiež dlhodobé užívanie antihistamínik pôsobí preventívne. U bronchospazmu vyvolaného fyzickou záťažou môže byť indikované tiež užívanie antilekutriénov.

V prednáške s názvom „Adaptácia a imunitný systém“ prezentovala doktorka Bergendiová a kolektív poznatky o tom, že veľmi namáhavé a dlhotrvajúce cvičenia môžu mať za následok poškodenia imunitného systému (IS), ktoré prebieha na rôznych úrovniach. Výsledkom týchto zmien je určitý stupeň imunosupresie prejavujúci sa zníženou rezistenciou na infekcie predovšetkým horných dýchacích ciest, ale tiež na larvované vírusové a parazitárne infekcie. Táto imunosupresia sa dá čiastočne eliminovať dobre vyváženou stravou, imunostimulačnými preparátmi, antioxidantmi, nesteroidnými protizápalovými liečivami, probiotikami, selénom, zinkom a železom.

Doktor Hostýn prednášal o využití liečby ozónom v telovýchovnej praxi. Ozón sa aplikuje systémovo a lokálne. Používa sa koncentrácia ozónu v rozsahu 5-120 mikrogramov v mililitri kyslíka. Ozón pôsobí pozitívne na organizmus na mnohých úrovniach. Autor v kazuistikách prezentoval praktické využite ozónu u chronického únavového syndrómu, herpesu zoster, vrede predkolenia, diabetickej nohy, praepatelárnej bursitide a cukrovke.

Genetickej determinácie pohybových aktivít, vzťahu vybraných génových polymorfizmov k odrazovým schopnostiam hráčov športových hier, resp. vo vzťahu k aeróbnym schopnostiam sa týkali prednášky kolektívov autorov doktorky Dzurenkovej, doktora Bohuša a doktora Dudáša. V tejto súvislosti je treba si uvedomiť, že sa nededia hotové vlastnosti a schopnosti, ale len predpoklady pre získanie niektorých vlastností. Genetické vybavenie jednotlivca by mohlo potom spolurozhodovať pri výbere športovo talentovanej mládeže. S rozvojom génového inžinierstva a molekulárnej genetiky sa ako negatívne javia snahy sofistikovane zasahovať do genetickej determinácie športového výkonu. Svetová antidopingová agentúra v predstihu zaradila od 1.1.2004 génový doping do zoznamu zakázaných metód.

Zaujímavé boli aj prednášky týkajúce sa kryoterapie, resp. prvých skúseností s prevádzkou kryokomory v nezdravotníckom zariadení od autorov Gawronského a Skladaného.

Mykotické ochorenie kože a nechtov nôh u športovcov bolo prezentované doktorkou Gulánovou, na potencionálne nebezpečenstvo postihnutia kože a podkožia meticilin-rezistentným zlatým stafylokokom (MRSA) upozornil doktor Marček.

Nemenej zaujímavé boli prednášky autorky Vrbanovej o výsledkoch analýzy účastníckych listov súťaže z kampane „Vyzvi srdce k pohybu“ (2005).

Doktorka Řehová s kolektívom v svojej prednáške porovnávala zmeny kľudového energetického výdaja (REE) pri aplikácii dvoch rozdielnych redukčných programov. Na výraznejšie ovplyvnenie REE odporúča pohybové aktivity dlhšieho trvania, vyššej intenzity ako aj frekvencií jednotlivých cvičení.

Počas kongresu sa konalo zároveň aj Volebné valné zhromaždenie Slovenskej spoločnosti telovýchovného lekárstva, ktoré rozhodlo o jej personálnom zložení na ďalšie štyri roky. ***MUDr. Martin Somora***

Vzdelávacie aktivity NŠC za rok 2006

P.č.	Vzdelávacie podujatia	Typ aktivity	Organizátor	Dátum a miesto konania
1.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	11. 1. 2006 Bratislava
2.	Nové formy komunikácie a informačné technológie	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	23. 1. 2006 Bratislava
3.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	25. 1. 2006 Bratislava
4.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	26. 1. 2006 Bratislava
5.	Seminár tréneriek a rozhodkýň modernej gymnastiky	Seminár	SZMG s podporou NŠC	28. – 29. 1. 2006 Bratislava
6.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Seminár	NŠC	16. 2. 2006 Bojnice
7.	Seminár trénerov mládeže v orientačnom behu	Seminár	SZOŠ s podporou NŠC	17. 2.2006 Zvolen
8.	Nové formy komunikácie a informačné technológie	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	27. 2. 2006 Bratislava
9.	Štruktúra, rozvoj a diagnostika odrazových schopností v jednoročnom tréningovom cykle	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	28. 2.2006 Bratislava
10.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	1. 3.2006 Bratislava
11.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	2. 3. 2006 Bratislava
12.	Manažment v športe	Seminár	NŠC	9. 3. 2006 Bratislava
13.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	29. 3. 2006 Bratislava
14.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	30. 3. 2006 Bratislava
15.	Nové formy komunikácie a informačné technológie	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	10. 4. 2006 Bratislava
16.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	12. 4. 2006 Bratislava
17.	Školenie trénerov tenisu II. triedy – 2. časť(teoretická)	Školenie	STZ s podporou NŠC	19. – 22. 4. 2006 Bratislava
18.	Školenie trénerov III. triedy – všeobecná časť	Školenie	SZRTVŠ s podporou NŠC	21. – 23. 4. 2006 B. Bystrica
19.	Seminár „Pilates“	Seminár	SZRTVŠ s podporou NŠC	22. 4. 2006 Liptovský Mikuláš
20.	Školenie trénerov III. triedy	Školenie	NŠC	22. -23.4. 2006 Bratislava
21.	Šport detí a mládeže	Seminár	NŠC	26. 4. 2006 Bratislava
22.	Pracovná porada trénerov ľadového hokeja	Pracovná porada	SZĽH s podporou NŠC	28. 4. 2006 Bratislava
23.	Seminár „Fitball“	Seminár	SZRTVŠ s podporou NŠC	29. 4. 2006 Bratislava
24.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	3. 5. 2006 Bratislava
25.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	4. 5.2006 Bratislava
26.	Školenie trénerov ľadového hokeja licencie „B“ – špeciálna časť	Školenie	SZĽH s podporou NŠC	24. – 28. 4. 2006 1. – 5. 5. 2006 Bratislava
27.	Nové trendy komunikácie v športe	Seminár	NŠC	11. 5. 2006 Bratislava
28.	Športovo talentovaná mládež	Konferencia	NŠC v spolupráci s SOV	25.-26. 5.2006 Bratislava
29.	Nové formy komunikácie a informačné technológie	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	29. 5.2006 Bratislava
30.	Hraničné situácie v športe – psychologický seminár	Seminár	NŠC	30. 5. 2006 Bratislava
31.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	31. 5. 2006 Bratislava
32.	Školenie trénerov futbalu III. triedy – Euro „B“ licencia	Školenie	FZ Bratislava s podporou NŠC	20. – 23. 4. 2006 8. – 11. 5. 2006 29. – 31. 5. 2006 Bratislava
33.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	1. 6. 2006 Bratislava
34.	Doškoľovanie trénerov ľadového hokeja	Doškoľovanie	SZĽH s podporou NŠC	6. 6. 2006 Bratislava
35.	Nové formy komunikácie a informačné technológie	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	12. 6. 2006 Bratislava
36.	Možnosti rozvoja vytrvalostných schopností v jednoročnom tréningovom cykle	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	13. 6. 2006 Bratislava

37.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	14. 6. 2006 Bratislava
38.	Medzinárodný licenčný seminár basketbalových trénerov	Seminár	SBA s podporou NŠC	19. – 21. 6. 2006 Bratislava
39.	Deň otvorených dverí NŠC		NŠC	27. 6. 2006 Bratislava
40.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	29. 6. 2006 Bratislava
41.	Krst knihy „Olympijská výchova“		NŠC	13. 7. 2006 Bratislava
42.	Seminár trénerov ľadového hokeja ÚTM	Seminár	SZĽH s podporou NŠC	8. – 10. 8. 2006 Piešťany
43.	Seminár basketbalových trénerov	Seminár	SBA s podporou NŠC	2. 9. 2006 Spišská Nová Ves
43.	Licenčný seminár trénerov extraligy vo volejbale	Seminár	SVF s podporou NŠC	5. 9. 2006 Bratislava
44.	Školenie trénerov a rozhodcov karate III. triedy – špeciálna časť	Školenie	SZK s podporou NŠC	8. – 10. 9. 2006 Bratislava
45.	Školenie trénerov plávania II. triedy – špeciálna časť	Školenie	SPF s podporou NŠC	12. – 13. 9. 2006 Bratislava
46.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	13. 9. 2006 Bratislava
47.	Školenie trénerov II. triedy – všeobecná časť	Školenie	NŠC	14. - 17. 9. 2006 Bratislava
48.	Seminár rozhodcov volejbalu	Seminár	SVF s podporou NŠC	16. - 17. 9. 2006 Bratislava
49.	Športový manažér I. – Úvod do manažmentu	Seminár	NŠC	18. 9. 2006 Bratislava
50.	Konferencia „Športuj a poznávaj“ v rámci výstavy Športlínia	Konferencia	NŠC	21. 9. 2006 Banská Bystrica
51.	Školenie trénerov II. triedy – všeobecná časť	Školenie	NŠC	21. – 24. 9. 2006 Prešov
52.	Teória športu	Seminár	NŠC v spolupráci so SAZNŠ	23. – 24. 9. 2006 Bratislava
53.	Športový manažér II. – Rozhodovanie, plánovanie	Seminár	NŠC	25. 9. 2006 Bratislava
54.	Manažment v športe – interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	29. 6. 2006 Bratislava
55.	Nové trendy tréningu v biatlone	Seminár	NŠC v spolupráci so SZB	28. 9. 2006 Banská Bystrica
56.	Školenie trénerov III. triedy – všeobecná časť	Školenie	NŠC	7. – 8. 10. 2006 Bratislava
57.	Školenie trénerov III. triedy – všeobecná časť	Školenie	NŠC	7. – 8. 10. 2006 Prešov
58.	Pedagogický odkaz Coubertinovho dedičstva	Medzinár. sympózium	NŠC v spolupráci s SOV, SOA, GPdC PN	13.- 14. 10. 2006 Piešťany
59.	Preškoľovanie rozhodkýň modernej gymnastiky	Školenie	SZMG s podporou NŠC	14.- 15. 10. 2006
60.	Športový manažér III. – Komunikačné zručnosti - prvý stupeň cyklu interaktívnych seminárov NŠC	Seminár	NŠC	16.10.2006 Bratislava
61.	Pracovná porada trénerov ľadového hokeja	Pracovná porada	SZĽH s podporou NŠC	17.10.2006 Bratislava
62.	Školenie rozhodcov vodného póla I., II., III. triedy – špeciálna časť	Školenie	SZVP s podporou NŠC	21. – 22.10.2006 Bratislava
63.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	25. 10. 2006 Bratislava
64.	Športová psychológia	Medzinár.sympózium	NŠC v spolupráci s FEPSAC, SSŠP, FŠ PU	27. 10. 2006 Bratislava
65.	Seminár o estetickej gymnastike	Seminár	SZMG s podporou NŠC	28. 10. 2006 Bratislava
66.	Športový manažér IV. - Akosi lepšie vzájomne porozumieť(individuálne správanie, hodnoty, postoje, osobnosť) „ prvý stupeň cyklu interaktívnych seminárov NŠC	Seminár	NŠC	30. 10. 2006 Bratislava
67.	Školenie trénerov plávania II. triedy - špeciálna časť	Školenie	SPF s podporou NŠC	31.10-5.11.2006 Bratislava
68.	Komunikačný tréning pracovníkov oddelenia vzdelávania NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	6. 11. 2006 Bratislava
69.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	8. 11. 2006 Bratislava
70.	Manažment v športe - interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	9. 11. 2006 Bratislava
71.	Športový manažér V. - Budovanie a rozvoj tímu „ prvý stupeň cyklu interaktívnych seminárov NŠC	Seminár	NŠC	13. 11. 2006 Bratislava
72.	Školenie tréneriek a rozhodkýň modernej gymnastiky II. triedy - špeciálna časť	Školenie	SZMG s podporou NŠC	16.- 19. 11. 2006 Bratislava
73.	Nové formy komunikácie a informačné technológie	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	20. 11. 2006 Bratislava
74.	Komunikačný tréning pracovníkov oddelenia vzdelávania	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	21. 11. 2006 Bratislava
75.	Štruktúra, rozvoj a dynamika špeciálnych schopností v atletických disciplínach	Seminár	NŠC, FTVŠ a SAZ	24. - 25.11.2006 Bratislava
76.	Športový manažér VI. - Základy projektového manažmentu - prvý stupeň cyklu interaktívnych seminárov NŠC	Seminár	NŠC	27. 11. 2006 Bratislava
77.	Uplatňovanie účtovania štátnych prostriedkov v občianskych združeniach	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	29. 11. 2006 Bratislava
78.	Športový manažér VII. - Základy marketingu v športe „ prvý stupeň cyklu interaktívnych seminárov NŠC	Seminár	NŠC	4. 12. 2006 Bratislava
79.	Manažment v športe - interná vzdelávacia aktivita NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	7. 12. 2006 Bratislava
80.	Komunikačný tréning pracovníkov oddelenia vzdelávania NŠC	Pracovno-diskusné stretnutie	NŠC	8. 12. 2006 Bratislava

PREDSTAVUJEME ŠPORTY

Orientačné športy

Marián Kazík

Slovenský zväz orientačných športov

Orientačný beh je športové odvetvie vytrvalostného i branného charakteru, pri ktorom má pretekár peším pohybom v čo najkratšom čase prejsť v teréne určeným počtom označených miest (skrátene KS - kontrolných stanovíšť).

Pretekár môže používať iba mapu, buzolu a opis KS. O víťazovi rozhoduje čas, ktorý je závislý od voľby optimálneho postupu v teréne a od úrovne kondičnej pripravenosti.

Toľko (takmer doslova) hovoria Pravidlá pretekov v orientačnom behu, vydané Slovenským zväzom orientačných športov.

Pretekár musí prejsť určený počet KS v predpísanom poradí v čo najkratšom čase. Víťazom je pretekár s najnižším dosiahnutým časom. Kto označením v preukaze nepreukáže prechod všetkých KS v určenom poradí, je diskvalifikovaný.

Výnimkou (zvláštnou formou orientačného behu) sú preteky, v ktorých si pretekár sám určuje počet i poradie KS, ktoré prejde a víťazom je ten, kto v určitom čase prejde kontroly s najvyšším súčtom bodových hodnôt - SCORELAUF, alebo pri iných orientačných športoch (orientačná cyklistika, lyžiarsky orientačný beh) má pretekár za úlohu v ľubovoľnom poradí zozbierať všetky KS v čo najkratšom čase bez časového obmedzenia. Toto sa však už SCORELAUFom nenazýva, používa sa pojem - voľný výber poradia KS.

V praxi platí:

Pretekár dostane na štarte pretekov mapu so zakreslenou traťou (t.j. miestami štartu, KS a cieľa). Tieto sú pospájané priamymi čiarami. Skutočný postup (trasu) medzi nimi si pretekár určuje sám pomocou mapy a buzoly, opis KS slúži na presné identifikovanie objektu a umiestnenia KS. Prechod jednotlivými KS si pretekár zaznačí do preukazu.

Kolískou orientačného behu sú škandinávske štáty Nórsko a Švédsko. Tamojšie prírodné prostredie bolo veľmi vhodné pre vznik tohto športového odvetvia, ale boli potrebné mapy týchto priestorov. Do r. 1857 sa mapy používali výlučne na vojenské účely. Topografické mapy v mierkach 1:100 000 a 1:50 000 už obsahovali prvky vyjadrujúce charakteristiku terénu. Vojenskí kadeti už v r. 1888 museli povinne ovládať čítanie mapy a orientáciu v teréne. Tu sa stretávame po prvý raz so švédskym slovom „orientering" - orientácia. Hoci Nórsko a Švédsko boli v tom čase jeden štát, mali samostatné armády v ktorých už v r. 1895 začali s organizovaním súťaží veľmi podobných orientačnému behu. Prvé preteky pre verejnosť sa uskutočnili v rámci pravidelných horolezeckých pretekov 20. 6. 1897 pri Bergene v Nórsku. v r. 1930 bol OB vo Švédsku vyhlásený za národný šport. V týchto krajinách má svoju významnú prioritu dodnes.

Do ostatnej Európy prenikal OB rôznymi spôsobmi a v rôznom čase. Priekopníkmi boli v Maďarsku, kde v januári 1923 sa konali prvé preteky v OB neďaleko Budapešti.

Orientačný beh v našej vlasti nevznikol priamo ako samostatné športové odvetvie, ale postupne sa vyvíjal cez športové poňatie turistiky až k samostatnému športovému odvetviu.

Už v dvadsiatych rokoch za prvej ČSR sa organizovali orientačné hry a cvičenia v rôznych organizáciách, ktorých náplňou bol pobyt v prírode. V rámci nej sa zaoberali pretekmi v dennej a nočnej orientácii. Písomné záznamy o pretekársky uskutočnenej orientácii na Slovensku sú z r. 1932, kedy na jeseň usporiadali v Žiline na trase Žilina - Brodno - Teplička nočné orientačné preteky a na trase Hradisko - Bánová - Lietavský hrad denné.

V r. 1938 sa vytvoril Klub slovenských turistov a lyžiarov, ktorý sa čiastočne zaoberal aj orientáciou, ale bez usporiadania pretekov. Po oslobodení sa rozličné formy turistiky začali rozvíjať v KSTL, Sokole a najmä Junáku, kde mali svoje pevné miesto orientačné hry, orientácia v teréne, používanie mapy a buzoly na presun terénom. Znalosti z orientácie získané v Junáku využili mnohí neskoršie po vzniku orientačných pretekov.

V rokoch 1948 - 49 pôsobil u nás švédsky tréner bežeckého lyžovania Georg Bergfors. Vo svojich prednáškach informoval aj o švédskom národnom športe - orientačnom behu, ktorý ako doplnkový šport využívajú švédski bežci na lyžiach a odporúčal ho i naším lyžiarom. Zdôraznil, že aj u nás máme vhodné terény na orientačný beh a mali by sme začať s organizovaním orientačných pretekov. Prvé preteky zorganizovali v Zlíne 22. 10. 1950 pri chate na Bunči v Chríboch. Tento dátum sa stal začiatkom organizovaného rozvoja OB v Česko-Slovensku.

Prvé oficiálne orientačné preteky na Slovensku zorganizovala lyžiarska sekcia Sokola Nitrianskeho kraja 2. 12. 1951 v Obyciach neďaleko Zlatých Moraviec. Muži súťažili na 15 km trati, ženy a dorast na 9 km s mapou Nová Baňa v mierke 1:75 000, s cieľom v obci Topoľčianky.

Okrem klasického orientačného behu, ktorého základné modifikácie sú: preteky denné - jednotlivcov na krátkych, klasických, dlhých tratiach + preteky v OB štafiet, a preteky v nočnom OB, od 60. rokov sa organizuje i zimná podoba tohto športu - lyžiarsky orientačný beh. V 90. rokoch po rozmachu horskej cyklistiky vznikla i takáto podoba orientačných súťaží - orientačná cyklistika. Všetky tieto orientačné športy sú združené v Slovenskom zväze orientačných športov (predtým zväz orientačného behu), ktorý od r. 1993 vysiela na vrcholné svetové podujatia reprezentantov Slovenskej republiky.

Slovenský zväz OŠ je združený v Medzinárodnej federácii OB - IOF (International Orienteering Federation), ktorá má sídlo vo Fínsku a vznikla v r. 1961. Prvé oficiálne majstrovstvá Európy v OB sa konali v r. 1962 v Nórsku, prvé majstrovstvá sveta v r. 1966 vo Fínsku. V súčasnosti sa organizujú MS v dvojročnom intervale v nepárnych rokoch. V párnych rokoch sa koná séria Svetových pohárov a MS v lyžiarskom OB. V orientačnej cyklistike sa prvé majstrovstvá sveta konali až v r. 2002 a prvé ME v r. 2006. V súčasnosti má IOF 69 členských krajín a svoje snahy upiera k „poolympijšteniu" orientačných športov, ku ktorému má najbližšie lyžiarsky OB.

Medzi priekopníkov slovenského orientačného behu sa zapísali viacerí výborní pretekári i funkcionári - Brunovský, Lexa, Procházka, Šeliga, Košecký, Barták, Gallo, Nagy, Franko.

Jedinými medailistami z MS sú: Jozef Pollák, ktorý bol členom striebornej štafety na MS 1983 v Maďarsku a v roku 1992 zvíťazil v 5. kole Svetového pohára v Rakúsku, a Hana Bajtošová, ktorá získala striebro na MS v OC 2006 v Poľsku. Z majstrovstiev Európy má medailu Marián Dávidík, strieborný na ME v OB 2000 na Ukrajine, ktorý je tiež víťazom pretekov Svetového pohára - 1. kola SP 2002 v Belgicku.

Slovensko patrí k významným usporiadateľom podujatí v orientačných športoch. Okrem tradičného masového medzinárodného podujatia - Veľkej ceny Slovenska, 3-dňových pretekov v OB, v r. 2006 sa uskutočnil už 30. ročník, usporiadalo Slovensko juniorské Majstrovstvá sveta v lyžiarskom OB v r. 1996 a 2000 v okolí B. Bystrice, Medzinárodné stretnutie dorastu v OB v Topoľčiankach (1995), 2 kolá Svetového pohára v OB v r. 1998 v Tatranskej Lomnici. Absolútne prvé preteky Európskeho pohára v orientačnej cyklistike (cykloorientácii) sa konali v r. 1998 v Nitre a v r. 2000 sa uskutočnilo finále Svetového pohára v OC na Donovaloch. V r. 2003 to boli ME dorastu v OB v Pezinku, v r. 2005 MS v OC v Banskej Bystrici a v r. 2006 Majstrovstvá sveta školskej mládeže v OB v Pezinku a Akademické MS v OB v Košiciach.

Veľký rozmach OB nastal v 70. rokoch, keď sa uskutočňoval orientačný pochod o Pohár oslobodenia Bratislavy. V 80. rokoch však zanikol. Na jednom z ročníkov bolo až 3,5 tisíca zúčastnených.

V septembri 2001 sa však orientační bežci museli náhle navždy rozlúčiť s Jurajom Nagyom (66. r.), dlhoročným nestorom športovej orientácie, ktorý sa či už ako funkcionár, tréner, autor metodických publikácií o OB, či ako otec lesného krosu Beh Devínskou kobylou veľmi významne zaslúžil o rozvoj orientačného behu na Slovensku.

V súčasnosti SZOŠ združuje 24 klubov s asi 700 členmi. Má 3 CTM - Bratislava, B. Bystrica, Košice a jedno školské stredisko záujmovej šport. činnosti v Spišskej Novej Vsi. ■

UDIALO SA V NŠC

Beh športových funkcionárov

PhDr. Igor Machajdík

Národné športové centrum

V posledný októbrový deň približne od pol tretej do pol štvrtej popoludní to stálo zato.

Po minuloročnom nultom ročníku Behu športových funkcionárov sa práve v spomínanom čase uskutočnil prvý ročník podujatia rovnomenného názvu. Po prudkom víkendovom ochladení to vyzeralo s počasím ešte všelijako, ale v utorok už svietilo slniečko, aj keď značne zubaté a dodávalo účastníkom na chuti skúsiť sa popasovať s traťou dlhou necelé tri kilometre, so štartom i cieľom v areáli kúpaliska Rosnička.

Tá bola, a to treba naozaj priznať, pripravená perfektne, značenie proti prípadnému zablúdeniu zreteľné (aj keď sa to vraj jednému z bežcov podarilo). Rukopis hlavnej rozhodkyne a takpovediac duše behu Paulíny Májovej bol rukolapný. Členitý lesný terén s prevýšením 190 metrov bol chvíľami, hlavne čo sa týka „stupákov“, náročný, ale dal sa prekonať. Problémy s dychom nemali, samozrejme, najmä tí lepšie trénovaní a s technikou behu evidentné problémy tiež neprichádzali, pretože trať bola suchá, kĺzanie neexistovalo. Počas behu síce nebolo kedy vychutnávať si modré nebo, krásne žlto-červené lístie v lesoparku Sitina, ale po prekonaní cieľovej méty a po vydýchaní sa, to už bolo lepšie.

Pohár čaju či Tatranka po výkone „bodli“. Na hruškách, vlastne na jablkách nachytával postupne dobehnuvších „paparazzo“ Boris Č., nakoniec však sám podľahol pokušeniu a nazbieral si aj on. Pätnásť aktívnych účastníkov behu a zopár ďalších, ktorých by sme mohli zaradiť do podporného tímu, bolo svedkami kvalitných

výkonov i výkonov. Urobiť niečo pre svoje zdravie mohli aj viacerí, zima ich odradila.

Napriek nezverejňovaniu výsledných časov i umiestnení, ten najlepší musíme. Veď zabehnúť rekord trate, ktorý vzhľadom na svoju kvalitu pretrvá možno poriadne dlho, pretože čas 11:20 min. v podaní Mariána Dávidíka je takým, že sa to nedalo zatajiť. A to si dal ešte repete… No čo, kto vie, ten vie. Pravdupovediac - o časy až tak nešlo, išlo o viac - o rok dovidenia. ■

Účastníci 1. ročníka Behu športových funkcionárov:

Bielik Viktor, Dávidík Marian, Elefantová Eva, Haviar Miroslav, Kazík Marián, Kucharič Miroslav, Lopuchovský Marcel, Machajdík Igor, Májová Paulína, Petriska Róbert, Petrla Filip, Somora Martin, Šándorová Barbora, Vávrová Beáta, Vávrová Veronika

HISTORICKÁ BODKA

Krátke trvanie prvého bratislavského maratónu

PhDr. Igor Machajdík

Dokončenie z predchádzajúceho čísla:

Priaznivci atletiky na Slovensku a zvlášť v Bratislave sa potešili, keď sa po ročnej pauze (v roku 1936 sa Štefánikov maratón neuskutočnil) objavila správa o príprave V. ročníka vtedy už tradičného behu, ktorý jeho priaznivcom tak chýbal. V skoršom termíne, 29. augusta 1937, sa po absolvovaní povinnej lekárskej prehliadky účastníkov, ktorá tak ako po predchádzajúce roky prebehla hodinu pred štartom v kaviarni Redoute pri Slovenskom národnom divadle, postavil na štart nezvykle malý počet pretekárov. Iba 11 maratóncov bolo pripravených vybojovať vavrínový veniec i majstrovský titul v maratónskom behu pre rok 1937. Argumentovalo sa „veľkými úsporami všetkých ľahkoatletických klubov, ktoré vyslali len svojich najlepších bežcov, majúcich výhľad na čestné umiestnenie.“ Vtedy sa ukázalo, že striktné pravidlá ČSAAU boli vtedy viac na škodu ako na osoh. Usporiadatelia totiž nemohli reagovať na viaceré prihlášky zahraničných účastníkov, ktorí mali záujem zúčastniť sa na Štefánikovom maratóne. Preteky boli totiž od svojho druhého ročníka „iba“ majstrovstvami ČSR a ako také boli podľa vtedajších pravidiel ČSAAU prístupné iba registrovaným domácim pretekárom. Jediným zahraničným účastníkom Štefánikovho maratónu zostáva tak Maďar Lovas z MAC Budapešť z prvého ročníka, keď sa podľa propozícii mohli behu zúčastniť „dospelí, riadne registrovaní pretekári ČSAAU, alebo iných štátnych ústredí, združených v IAAF a aktívni príslušníci čsl. armády.“

Aj V. ročníku sa zdalo, že favoriti sú jasní. Bena, Šulc, Takáč či Žofka stále predstavovali absolútnu československú maratónsku špičku. Ako konštatovala dobová tlač, „bežalo sa za nádherného, až zbytočne krásneho a teplého počasia, ktoré niektorým pretekárom robilo ťažkosti.“ Zaujímavá situácia nastala v počiatočnej fáze maratónu. „Mestom prebehli všetci účastníci takmer v jednom roji sledovaní veľkým počtom cyklistov. Kritický okamžik nastal u prejazdu železnice na Trnavskej ceste, kde boli spustené závory. Ale všetkým pretekárom asi 20 sekúnd pred príchodom vlaku sa podarilo dostať na druhú stranu a nerušene pokračovať v pretekoch.“

V konečnom dôsledku však bolo povzbudivé a potešiteľné, že sa konečne presadil aj slovenský maratónec. Napokon aj víťazný Takáč reprezentujúci Sláviu Praha bol rodákom z Choňkoviec na východnom Slovensku. Pri svojom víťazstve dosiahol čas 2:52: 32, druhý dobehol Bena, no na tretej priečke finišoval Bratislavčan Herceg, pretekár domáceho ŠK. Za obrovského nadšenia divákov vytvoril najlepší slovenský výkon na 42 kilometrovej trati, ktorý bol o celých 24 minút lepší, ako ten dovtedajší. Jeho hodnota predstavovala čas 2:55:54. Aj informácie takéhoto znenia si mohli vypočuť priaznivci atletiky pri rádioprijímačoch, pretože priebeh Štefánikovho maratónu bol vysielaný v priamom prenose.

Športová tlač nešetrila chválami na adresu úspešného domáceho rekordéra:“Herceg sa umiestnil na krásnom treťom mieste pred exmajstrami republiky a olympionikmi Šulcom a Žofkom. Jeho umiestnenie je výsledkom ohromnej húževnatosti a oduševnenia atléta, ktorý svoj šport pestuje pri ťažkých podmienkach existenčných.“

Známy „eškársky“ atlét potvrdil potom viacerými úspechmi športovej kariéry nádeje doňho vkladané, žiaľ, práve v Štefánikovom maratóne sa to jemu a ani iným už nikdy nemohlo podariť. Ďalšie ročníky tohto kedysi veľmi populárneho cestného behu sa už neuskutočnili. Tradícia prvého bratislavského maratónu sa zastavila na poradovom čísle päť, ktoré, ako sa ukázalo, bolo definitívne. Na autentický pohľad na pole maratóncov si museli Bratislavčania počkať dlhých 54 rokov… ■